

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

COM(94) 356 τελικό
Βρυξέλλες, 27.07.1994

94/ 0188(COB)
94/ 0189(COD)

Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Ανακοίνωση της Επιτροπής
στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόταση απόφασης του
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την θέσπιση προγράμματος υποστήριξης των καλλιτεχνικών
και πολιτιστικών δραστηριοτήτων ευρωπαϊκής διάστασης 94/ 0188(COD)

ΚΑΛΕΙΔΟΣΚΟΠΙΟ 2000

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

Πρόταση απόφασης του
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την θέσπιση προγράμματος στήριξης
στον τομέα του Βιβλίου και της Ανάγνωσης 94/ 0189(COD)

ARIANE

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

**Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ**

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ
ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

**Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ
(ΑΡΘ. 128 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΕΚ)**

Ανακοίνωση της Επιτροπής
στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έναρξη ισχύος της Συνθήκης για τη Ευρωπαϊκή Ένωση επιφέρει σημαντικές αλλαγές στη δράση της Κοινότητας στον πολιτιστικό τομέα. Η βούληση των υψηλών συμβαλλομένων μερών να δημιουργήσουν "μία διαρκώς στενότερη ένωση των λαών της Ευρώπης" (...), ιδίως μέσω της θέσπισης ιθαγένειας της Ένωσης, συνίσταται επίσης και στην αναγνώριση των ειδικών αρμοδιοτήτων σε τομείς όπως ο πολιτιστικός. Η ενίσχυση της κοινοτικής δράσης για τον πολιτισμό θα παράσχει επίσης τη δυνατότητα συμβολής στην ανάπτυξη του δυναμικού δημιουργίας θέσεων απασχόλησης - ιδιαίτερα πλούσιου - στον τομέα αυτό.

Μεταξύ των αλλαγών που επήλθαν στη Συνθήκη, μπορούμε να επισημάνουμε :

- το άρθρο 3 ΕΚ ο) που περιλαμβάνει στους στόχους δράσης της Κοινότητας : "την συμβολή σε μία παιδεία και κατάρτιση υψηλού επιπέδου, καθώς και στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών",
- το άρθρο 92 παράγραφος 3δ) που ορίζει ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά "οι ενισχύσεις για την προώθηση του πολιτισμού και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους συναλλαγών και ανταγωνισμού στην Κοινότητα σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον",
- τον τίτλο ΙΧ, άρθρο 128, το οποίο παρέχει ειδική βάση για την πραγματοποίηση δράσεων ενθάρρυνσης που έχουν ως στόχο να στηρίζουν και να συμπληρώσουν τις ενέργειες των κρατών μελών σε καθορισμένους τομείς, σεβόμενες την εθνική και περιφερειακή πολυμορφία, και ταυτόχρονα προβάλλοντας την κοινή πολιτιστική κληρονομιά.

Οι νέες αυτές διατάξεις δεν επηρεάζουν τη βάση επί της οποίας έχουν ήδη πραγματοποιηθεί (και εξακολουθούν να πραγματοποιούνται) ορισμένες ενέργειες εναρμόνισης με πολιτιστική διάσταση οι οποίες έχουν σχέση π.χ. με την κυκλοφορία και την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών.

Στον τίτλο ΙΧ, άρθρο 128, γίνεται αντίθετα έκκληση να καθοριστούν οι κατευθύνσεις που αφορούν τις πολιτιστικές επιδιώξεις τις οποίες τα κράτη μέλη επιθυμούν να αναθέσουν στην Κοινότητα, να ενταχθούν στις κατευθύνσεις αυτές οι ενέργειες που έχει ήδη αναλάβει η Επιτροπή στον πολιτιστικό τομέα και να προσδιοριστούν οι νέες εξελίξεις.

Αυτός είναι ο στόχος της παρούσας ανακοίνωσης που γνωστοποιήθηκε με το κείμενο σχετικά με "τις νέες προοπτικές της δράσης της Κοινότητας στον πολιτιστικό τομέα", COM(92) 149 που εξέδωσε η Επιτροπή στις 29 Απριλίου 1992 και ενέκρινε το Συμβούλιο των Υπουργών της 12ης Νοεμβρίου 1992. Το κείμενο αυτό προέβλεπε την παρουσίαση "ειδικών προτάσεων και προγραμμάτων" στον πολιτιστικό τομέα, μετά την έναρξη ισχύος της Συνθήκης για την Ένωση.

Η εν λόγω ανακοίνωση γίνεται πλέον απαραίτητη για την πλαισίωση των δράσεων ενθάρρυνσης της Κοινότητας στον πολιτιστικό τομέα επί της νέας βάσης που προβλέπεται από τη Συνθήκη και την αποφυγή έτσι κάθε κινδύνου ρήξης της συνέχειας της πολιτιστικής δράσης στην Κοινότητα τη στιγμή ακριβώς που επιθυμεί την περαιτέρω ανάπτυξή της.

Η παρούσα ανακοίνωση περιλαμβάνει τρία μέρη:

- Ανάλυση του Τίτλου ΙΧ της Συνθήκης, όπου στηρίζεται η ανάπτυξη της δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον πολιτιστικό τομέα.
- Προγραμματικό μέρος όπου παρουσιάζονται οι τομείς παρέμβασης, οι προτεραιότητες της δράσης που ήδη πραγματοποιείται βάσει του άρθρου 128.

- Τμήμα που αφορά την εισαγωγή των πολιτιστικών απόψεων στις άλλες πολιτικές και προγράμματα της Κοινότητας.

Στην εν λόγω πρόταση ανακοίνωσης επισυνάπτονται δύο προτάσεις απόφασης σχετικά με το πρόγραμμα Καλειδοσκόπιο και το πρόγραμμα στήριξης του βιβλίου και της ανάγνωσης.

Ι.ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ ΙΧ ΑΡΘΡΟ 128 ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ

Το πεδίο που ανοίγεται για την κοινοτική δράση αξιολογείται σε σχέση με τους στόχους που προβλέπονται στο κείμενο του άρθρου (παράγραφο 1 και 3), τους ανακοινούμενους τομείς παρέμβασης (παράγραφο 2 και 3), το είδος δράσης που ανατίθεται στην Κοινότητα (2 και 4) καθώς και τις λεπτομέρειες της παρέμβασής της και της διαδικασίας λήψης αποφάσεων που προβλέπονται στη Συνθήκη ΕΚ (άρθρο 128 παράγραφος 5 και άρθρο 189B). Η ανακοίνωση των ειδικών στόχων του άρθρου, καθώς και εκείνη των τομέων παρέμβασης παρέχουν τη δυνατότητα κάλυψης ουσιαστικά ολόκληρου του πολιτιστικού τομέα και ανοίγουν ευρύ ορίζοντα για την κοινοτική δράση.

Αντίθετα, εμφανίζονται περιορισμοί στο είδος προβλεπομένων ενεργειών, στα διαθέσιμα μέσα, καθώς και στη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται.

A. Οι στόχοι (παράγραφοι 1 και 3)

Στο άρθρο προβλέπονται τρεις μεγαλόπνοοι στόχοι:

- συμβολή στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών με σεβασμό της εθνικής και περιφερειακής πολυμορφίας τους ενώ ταυτόχρονα θα προβάλλεται η κοινή πολιτιστική κληρονομιά·
- ενθάρρυνση της σύγχρονης πολιτιστικής δημιουργίας
- προώθηση της πολιτιστικής συνεργασίας με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς και ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης.

B. Οι τομείς παρέμβασης (παράγραφοι 2 και 3)

Οι τομείς παρέμβασης καθορίζονται ως ακολούθως:

σε κοινοτικό επίπεδο :

- βελτίωση της γνώσης και της διάδοσης του πολιτισμού και της ιστορίας των ευρωπαϊκών λαών,
- διατήρηση και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς ευρωπαϊκής σημασίας,
- μη εμπορικές πολιτιστικές ανταλλαγές,
- καλλιτεχνική και λογοτεχνική δημιουργία, συμπεριλαμβανομένου του οπτικοακουστικού τομέα,

όσον αφορά τις εξωτερικές σχέσεις:

- συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς στον πολιτιστικό τομέα, και ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Γ. Λεπτομέρειες παρέμβασης της Κοινότητας

Οι αρχές παρέμβασης της Κοινότητας στον πολιτιστικό τομέα είναι η συμπληρωματικότητα και η επικουρικότητα. Πρόκειται για την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και, εφόσον είναι αναγκαίο, τη στήριξη και τη συμπλήρωση της δράσης τους στους προαναφερθέντες τομείς παρέμβασης. Κάθε ενέργεια εναρμόνισης των νομοθετικών και

κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών αποκλείεται από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 128.

Στην παράγραφο 4 του άρθρου 128, προβλέπεται ότι η Κοινότητα λαμβάνει υπόψη τις τις πολιτιστικές πτυχές όταν αναλαμβάνει δράση δυνάμει των άλλων πολιτικών της. Αυτή η ιδιαίτερα σημαντική πρόβλεψη σημαίνει ότι ο πολιτιστικός τομέας θα πρέπει πλέον να λαμβάνεται υπόψη κατά τη διαμόρφωση της κοινοτικής δράσης, και ιδίως κατά τον καθορισμό των νέων ενεργειών ή πολιτικών τηρουμένου του κοινοτικού δικαίου.

Σε συνάρτηση με τις καθορισθείσες αρχές, οι προβλεπόμενες ενέργειες πρέπει κατά προτεραιότητα να προωθούν την ακτινοβολία των πολιτισμών των κρατών μελών και τη διάδοση της πολιτιστικής τους δημιουργίας, ιδίως:

- με την ενθάρρυνση της συνεργασίας υπό μορφή δικτύων και εταιρικών σχέσεων μεταξύ των διαφόρων φορέων του πολιτιστικού κόσμου και την κυκλοφορία των έργων,
- με τη στήριξη των αντιπροσωπευτικών πολιτιστικών πρωτοβουλιών,
- με τη χρησιμοποίηση, στο πλαίσιο της κοινωνίας της πληροφορίας, των δυνατοτήτων που παρέχουν οι νέες επικοινωνιακές τεχνολογίες,
- με την αξιοποίηση της πολιτιστικής διάστασης της κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης.

Τα μέσα κοινοτικής δράσης για την προώθηση του πολιτισμού είναι ουσιαστικά του είδους: χρηματική στήριξη και τεχνική βοήθεια.

Δ. Η διαδικασία λήψης αποφάσεων

α) Η διαδικασία (παράγραφος 5)

Η έγκριση των προτάσεων που υπέβαλε η Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο στον πολιτιστικό τομέα, βάσει του άρθρου 128, παράγραφος 5, υπάγεται στη διαδικασία της από κοινού λήψης αποφάσεων Συμβουλίου-Κοινοβουλίου που προβλέπεται στο άρθρο 189 Β της Συνθήκης ΕΚ, με την απαίτηση ομοφωνίας, στο Συμβούλιο, σε όλα τα στάδια της διαδικασίας που προβλέπεται στο εν λόγω άρθρο (189 Β). Επίσης, θα πρέπει να προβλέπονται διαβουλεύσεις με ένα νέο όργανο - την Επιτροπή των Περιφερειών.

Η πολύπλοκη αυτή διαδικασία υπαγορεύεται ωστόσο από την ιδιαίτερη ευαισθησία που παρουσιάζει ο πολιτιστικός τομέας. Προϋποθέτει γενική συναίνεση για την έγκριση μέτρων ενθάρρυνσης και δικαιολογεί προτάσεις δράσης κάποιας σημασίας, τόσο ως προς το περιοχόμενό τους όσο και ως προς την διάρκειά τους. Η εφαρμογή της προϋποθέτει προηγούμενες διαβουλεύσεις σε ιδιαίτερα ευρύ επίπεδο.

β) Τα μέτρα

Η τυπολογία των προβλεπομένων μέτρων περιλαμβάνει :

δεσμευτικές πράξεις :

αποφάσεις του Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (διαδικασία από κοινού λήψης αποφάσεων) κατόπιν προτάσεων της Επιτροπής, που εγκρίνονται ομόφωνα από το Συμβούλιο κατόπιν διαβουλεύσεων με την Επιτροπή των Περιφερειών, προς οργάνωση των δράσεων ενθάρρυνσης.

Μη δεσμευτικές πράξεις:

ουστάσεις του Συμβουλίου που εγκρίνονται επίσης ομόφωνα κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής.

II. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ, ΟΙ ΚΥΡΙΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Η εισαγωγή του άρθρου 128 στη Συνθήκη έχει ως συνέπεια ότι οι μέχρι σήμερα πραγματοποιούμενες ενέργειες στους τομείς παρέμβασης στους οποίους αναφέρεται (στις παραγράφους 4 και 2) θα πρέπει πλέον να στηρίζονται στο εν λόγω άρθρο 128 παράγραφος 5, με την επιφύλαξη των ειδικών νομικών βάσεων. Με την αλλαγή αυτή υπογραμμίζεται ότι η κοινοτική δράση στον πολιτιστικό τομέα αποκτά πλέον μόνιμο χαρακτήρα.

Το νέο πλαίσιο αναφοράς της πολιτιστικής δράσης

Η Επιτροπή κρίνει αναγκαία τη θέσπιση ενός πλαισίου αναφοράς για την πολιτιστική δράση, βάσει της Συνθήκης.

Επίσης, ξεκινώντας από τους στόχους και τους τομείς στους οποίους αναφέρεται η Συνθήκη, η Επιτροπή προτείνει να καθοριστούν οι γενικοί άξονες παρέμβασης και οι αντίστοιχες προτεραιότητες δράσης. Ο προσδιορισμός αυτός στηρίζεται στην κτηθείσα πείρα, στα σχέδια τα οποία έχουν τεθεί σε εφαρμογή και στις νέες δυνατότητες που παρέχει η Συνθήκη. Έτσι, μπορούν να καθοριστούν τρεις άξονες παρέμβασης κατά προτεραιότητα : η πολιτιστική κληρονομιά, το βιβλίο και η ανάγνωση και οι καλλιτεχνικές δραστηριότητες. Για καθένα απ'αυτούς, είναι δυνατόν να προβλεφθούν τρία είδη ενεργειών: αξιοποίηση και προβολή, δίκτυα και εταιρική σχέση, πρόσβαση στον πολιτιστικό τομέα, έρευνα και κατάρτιση, πολιτιστική συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς.

1. Η πολιτιστική κληρονομιά

Σ'αυτόν τον κατ'εξοχήν τομέα πολιτιστικής δράσης, η Κοινότητα έχει μέχρι στιγμής αναλάβει πολυάριθμες πρωτοβουλίες : πρότυπα σχέδια για τη διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, σχέδια αναστήλωσης αντιπροσωπευτικών μνημείων και χώρων, υποτροφίες κατάρτισης, σπουδών, κ.ά.

Οι ενέργειες αυτές πρέπει να επαναπροσανατολιστούν και να συμπληρωθούν, ώστε να περιληφθεί ιδίως η κινητή κληρονομιά και τα μουσεία, και να ληφθούν υπόψη οι τεχνολογικές εξελίξεις (πολλαπλά μέσα) που παρέχουν στον τομέα αυτό νέες δυνατότητες αξιοποίησης, συνεργασίας και ανταλλαγών. Υπό αυτή την προοπτική, η Επιτροπή ανέλαβε την πραγματοποίηση σειράς διαβουλεύσεων και στενών επαφών με τα άλλα ευρωπαϊκά όργανα, τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, τους επαγγελματικούς κύκλους καθώς και τους εκπροσώπους των σχετικών διεθνών οργανισμών.

Βάσει των εργασιών αυτών, η Επιτροπή θα υποβάλει, κατά τα τέλη του 1994, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικό σχέδιο ανακοίνωσης.

Εξάλλου, πολλά από τα υπάρχοντα πολιτικά και κοινοτικά προγράμματα - ιδίως των διαρθρωτικών ταμείων - έχουν ήδη συμβάλει αξιόλογα στη διατήρηση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς και μπορούν να συμβάλουν ακόμα περισσότερο (1).

2. Οι πολιτιστικές δραστηριότητες : Καλειδοσκόπιο

Η στήριξη καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων ευρωπαϊκής διάστασης αποτελεί κατ'εξοχήν μέσο ενθάρρυνσης της δημιουργίας στον πολιτιστικό τομέα, ανάπτυξης της συνεργασίας και των ανταλλαγών και μεγαλύτερης απήχησης και διάδοσης των έργων. Η στήριξη αυτή μπορεί να αφορά πολλά είδη καλλιτεχνικής δημιουργίας : τέχνες του θεάματος (χορός, μουσική, θέατρο, όπερα), εικαστικές τέχνες, εφηρμοσμένες τέχνες, οπτικοακουστική δημιουργία (πρβλ. παράρτημα).

Η Επιτροπή προτείνει για το σκοπό αυτό στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να εγκρίνουν τη σχετική με το πρόγραμμα Καλειδοσκόπιο απόφαση, που επισυνάπτεται στην παρούσα ανακοίνωση, η οποία προβλέπει πέντε κατηγορίες δράσεων ενθάρρυνσης.

3. Βιβλίο και ανάγνωση: "ARIANE"

Η διάδοση και η μετάφραση λογοτεχνικών και θεατρικών έργων αποτελεί επίσης κατ'εξοχήν τομέα της δράσης σε κοινοτικό επίπεδο στο μέτρο που είναι ένα από τα κύρια μέσα γνώσης και διάδοσης του πολιτισμού και συμβάλει στην προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και στη λογοτεχνική, καλλιτεχνική και οπτικοακουστική δημιουργία (πρβλ. παράρτημα).

Η Επιτροπή, εκτιμώντας ότι η δράση αυτή εντάσσεται πλήρως στους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 128 λαμβανομένων υπόψη των ψηφισμάτων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, υποβάλλει πρόταση απόφασης στο Συμβούλιο σχετικά με πολυετές πρόγραμμα συνεργασίας το οποίο προβλέπει πέντε κατηγορίες δράσεων ενθάρρυνσης:

Η δομή των στόχων - αξόνων παρέμβασης που αντιστοιχεί στις εν λόγω προτεραιότητες θα μπορούσε να έχει ενδεικτικά την ακόλουθη μορφή:

-
- (1) Η Επιτροπή, στο πλαίσιο του προγραμματισμού των καινοτόμων προτύπων ενεργειών της για την περίοδο 1994-1999 που χρηματοδοτούνται βάσει του άρθρου 10 του κανονισμού του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, προβλέπει τη δημιουργία νέων αξόνων δράσης, ιδίως στον τομέα της εκμετάλλευσης της περιφερειακής πολιτιστικής κληρονομιάς και της οικονομικής της επίδρασης.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗΣ

	Αξιοποίηση και Προβολή	Δίκτυα και εταιρικές σχέσεις	Πρόσβαση στον πολιτισμό	Ερευνα Κατάρτιση	Συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς
1. Η πολιτιστική κληρονομιά ευρωπαϊκής σημασίας	- αναστήλωση αντιπροσωπευτικών μνημείων - στήριξη μεμονωμένων εκδηλώσεων, εορταστικών εκδηλώσεων, ευρωπαϊκή πολιτιστική πρωτεύουσα, Ημέρα της Ευρώπης - εισαγωγή ψηφιακής τεχνικής και εκμετάλλευση πολλαπλών μέσων - Ευρωπαϊκό βραβείο αρχιτεκτονικής	- σεμινάρια, ανταλλαγή εμπειριών - συνεργασία με τους οργανισμούς κλητικής και ανήτης πολιτιστικής κληρονομιάς - "αδελφοποίηση" μουσείων, χώρων ... με χρησιμοποίηση πολλαπλών μέσων - κλητικότητα επαγγελματιών - από κοινού αγορά έργων τέχνης	- Ενημέρωση των διαφόρων κατηγοριών του κοινού - ευαισθητοποίηση ως προς το πολιτιστικό αντικείμενο (σχέσεις με την εκπαίδευση, τουρισμός, περιφερειακή ανάπτυξη, καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού) - χρησιμοποίηση των δυνατοτήτων των πολλαπλών μέσων, βιντεοταινίες μουσείων	- υποτροφίες κατάρτισης σε θέματα συντήρησης - σεμινάρια, κύλτοι μαθημάτων, σπουδές - έρευνα όσον αφορά τις τεχνικές συντήρησης	- στήριξη επιχειρήσεων διαφύλαξης και αναστήλωσης - συμμετοχή σε ενέργειες κατάρτισης και πρόσβασης στον πολιτισμό
2. Βιβλίο και ανάγνωση ("ARIANE")	Ενίσχυση για τη μετάφραση λογοτεχνικών και θεατρικών έργων - ΑΡΙΣΤΕΙΟ : Ευρωπαϊκό λογοτεχνικό βραβείο και ευρωπαϊκό βραβείο μετάφρασης	- ενθάρρυνση των συναντήσεων και της εταιρικής σχέσης εκδοτών και βιβλιοπωλών - ανάπτυξη μεταφραστικού δικτύου - δίκτυο βιβλιοθηκών - χρησιμοποίηση των δυνατοτήτων των πολλαπλών μέσων	- πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση (σχέσεις με την εκπαίδευση, καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, κλπ.) - ενέργειες προώθησης της ανάγνωσης - χρησιμοποίηση των δυνατοτήτων των πολλαπλών μέσων	- υποτροφίες (λογοτεχνική μετάφραση) - έρευνα για τη συντήρηση του χαρτιού και του δέρματος	- ενισχύσεις για τη μετάφραση - στήριξη ενεργειών συνεργασίας - συμμετοχή σε ενέργειες κατάρτισης και πρόσβασης στον πολιτισμό
3. Καλλιτεχνικές δραστηριότητες (Καλειδοσκόπιο)	- στήριξη αντιπροσωπευτικών καλλιτεχνικών εκδηλώσεων	- στήριξη από κοινού διοργανούμενων καλλιτεχνικών εκδηλώσεων - συναντήσεις και ανταλλαγές γνώσεων και εμπειριών μεταξύ επαγγελματιών και ενδιαφερομένων (συμπεριλαμβανομένων και των κοινωνικά μειονεκτούντων νέων)	- πληροφόρηση - χρησιμοποίηση των δυνατοτήτων των πολλαπλών μέσων - καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού	- αξιοποίηση της καλλιτεχνικής κατάρτισης - κύλτοι μαθημάτων επιμόρφωσης καλλιτεχνών - υποτροφίες κλητικότητας καλλιτεχνών	- στήριξη ενεργειών καλλιτεχνικής συνεργασίας - συμμετοχή στα δίκτυα και εταιρικές σχέσεις

III. Η ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΠΤΥΧΗΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Το άρθρο 128 παράγραφος 5 δεν αποτελεί τη μόνη βάση δράσης που παρέχει τη δυνατότητα στην Κοινότητα να συνεχίσει την υλοποίηση των στόχων της στον πολιτιστικό τομέα ή να προβεί σε ενέργειες που έχουν συνέπειες στον πολιτιστικό τομέα. Η παράγραφος 4 του εν λόγω άρθρου ορίζει ότι "η Κοινότητα λαμβάνει υπόψη της τις πολιτιστικές πτυχές όταν αναλαμβάνει δράση δυνάμει άλλων διατάξεων της Συνθήκης".

Με τη διάταξη αυτή εκφράζεται το καθήκον που ανατίθεται στην Κοινότητα να λαμβάνει υπόψη της κατά τη δράση της τον πολιτιστικό στόχο, συμπεριλαμβανομένων και των ενεργειών για τις οποίες η νομική βάση παρέχει συνθήκες πλήρους κοινής πολιτικής, ή ακόμα παρέχει τα μέσα δημιουργίας και λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς.

Το νέο αυτό καθήκον που ανατίθεται στην Κοινότητα της επιβάλλει κατ'αρχάς να εξετάζει τις συνθήκες υπό τις οποίες οι πολιτικές τις οποίες εφαρμόζει τόσο στο εσωτερικό όσο και προς τα έξω, μπορούν να συμπεριλάβουν μία πολιτιστική διάσταση η οποία βοηθά την υλοποίηση της αποστολής της συνθήκης (άρθρα 2 και 3) και των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 128 παράγραφος 3, και κατά δεύτερο λόγο να θέσει σε εφαρμογή τα κατάλληλα μέσα.

Υπό αυτή την προοπτική :

- Η Επιτροπή θα καταρτίσει εντός προθεσμίας ενός έτους, έκθεση που θα ανακοινώσει στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με την πολιτιστική διάσταση των πλέον σχετικών κοινοτικών πολιτικών. Η έκθεση αυτή θα αφορά ιδίως τις συνέπειες που μπορεί να έχουν οι κοινοτικές πολιτικές στον πολιτιστικό τομέα, ιδίως στην περιφερειακή ανάπτυξη, τις νέες τεχνολογίες, τις εξωτερικές σχέσεις, κλπ. (2)
- Η Επιτροπή θα θέσει σε εφαρμογή εσωτερικά μέτρα που θα παρέχουν τη δυνατότητα εισαγωγής των πολιτιστικών απαιτήσεων κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των κοινοτικών πολιτικών που επηρεάζουν τον πολιτιστικό τομέα.
- Η Επιτροπή θα παρέχει στον τομέα αυτό κατάλληλη πληροφόρηση, ιδίως μέσω του προγράμματος εργασίας της και της ετήσιας έκθεσης δραστηριότητας.

(2) Υπενθυμίζεται σχετικά, ότι τα διαρθρωτικά ταμεία μπορούν έμμεσα να στηρίζουν πολιτιστικά σχέδια μέσω μέτρων οικονομικής ανάπτυξης όπως ο τουρισμός.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Με τη θέσπιση της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και ιδίως του άρθρου 128, διανοίγονται νέες προοπτικές στον πολιτιστικό τομέα.

Για την πλήρη ανάπτυξη του χώρου δίχως σύνορα, η πολιτιστική δράση της Ένωσης μπορεί να στηριχθεί σε πρόγραμμα ενεργειών κατά προτεραιότητα που θα της παράσχουν τη δυνατότητα, τηρουμένης της αρχής της επικουρικότητας, να μεγιστοποιήσει την επιρροή της και να επιτύχει μια πραγματική προστιθέμενη αξία.

Οι προτάσεις που αφορούν δύο από τις ενθαρρυντικές αυτές ενέργειες παρουσιάζονται σε παράρτημα της παρούσας ανακοίνωσης. Θα ακολουθήσουν άλλες προτάσεις βάσει συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος. Κατά το πέρας της διαδικασίας αυτής, η πολιτιστική δράση θα διαθέτει ένα πολυετές πρόγραμμα δράσης.

Το εν λόγω πρόγραμμα θα πρέπει να ολοκληρωθεί κατά τη διάρκεια του 1995.

Οι διεξαγόμενες ενέργειες θα συνεχιστούν μέχρι να αντικατασταθούν από δράσεις ενθάρρυνσης, όπως εκείνες που αποτελούν αντικείμενο των ακόλουθων προτάσεων.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα υποβάλει τα παρόντα κείμενα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, ώστε :

- α) να λάβουν υπόψη τους την παρούσα ανακοίνωση, και ιδίως το πλαίσιο αναφοράς που καθορίζεται σε συνάρτηση με τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 128
- β) να εγκρίνουν τις προτάσεις σχετικά με:
 - το πρόγραμμα ΚΑΛΕΙΔΟΣΚΟΠΙΟ για τη στήριξη των καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων ευρωπαϊκής διάστασης,
 - το πρόγραμμα ARIANE για τη στήριξη του βιβλίου και της ανάγνωσης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΤΟΝ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Το άρθρο 128 παράγραφος 4 ορίζει ιδίως ότι η παρέμβαση της Κοινότητας έχει ως στόχο, αν είναι αναγκαίο, να υποστηρίξει και να συμπληρώσει τη δράση των κρατών μελών στον τομέα της "καλλιτεχνικής και λογοτεχνικής δημιουργίας συμπεριλαμβανομένου του οπτικοακουστικού τομέα". Θα πρέπει λοιπόν να εξεταστεί κατά πόσον οι οπτικοακουστικές τεχνικές μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη και προβολή των πολιτισμών των κρατών μελών (στόχοι του άρθρου 128), ιδιαίτερα υπό το πρίσμα της κοινωνίας της πληροφορίας.

Κατ'αρχάς, τα μέσα επικοινωνίας που αναπτύσσονται στον τομέα των πολλαπλών μέσων παρέχουν επαναστατικές ευκαιρίες για την προβολή και αμοιβαία γνώση της καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Η εισαγωγή ψηφιακής τεχνικής στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς, τα δίκτυα διασύνδεσης μουσείων, δημοσίων βιβλιοθηκών, πολιτιστικών κέντρων, επιτρέπουν την αμοιβαία γνώση, την έρευνα και την από κοινού κατάρτιση καθώς και μία ανευ προηγούμενου εκμετάλλευση του πολιτιστικού πλούτου των κρατών μελών, και θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με τη βούληση της προώθησης καλύτερης πρόσβασης όλων των πολιτών στον πνευματικό πολιτισμό της χώρας τους και σε εκείνον των άλλων χωρών, καθώς και με τη μέριμνα προστασίας του κοινού αυτού αγαθού που είναι η κοινή πολιτιστική κληρονομιά. Οι εν λόγω πρωτοβουλίες μπορούν να βοηθήσουν την υλοποίηση των προγραμμάτων που τίθενται σε εφαρμογή βάσει του άρθρου 128.

Κατά δεύτερο λόγο, θα πρέπει απαραίτητα να ληφθούν υπόψη οι συνέπειες που θα έχει η θέση σε εφαρμογή δομών πληροφόρησης (διευρωπαϊκών δικτύων) στην ευρωπαϊκή βιομηχανία οπτικοακουστικών προγραμμάτων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που συνήλθε στην Κέρκυρα στις 24 και 25 Ιουνίου 1994 υπογράμμισε εξάλλου τη "σημασία των γλωσσικών και πολιτιστικών πτυχών της κοινωνίας της πληροφορίας". Η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της 19ης Ιουλίου 1994 (COM(94)347) "Προς μία κοινωνία της πληροφόρησης στην Ευρώπη", επεσήμανε τον ουσιαστικό ρόλο που διαδραματίζει η πολιτική στον οπτικοακουστικό τομέα στο πλαίσιο της κοινωνίας της πληροφορίας.

Θα πρέπει σχετικά να υπενθυμιστεί ότι η Επιτροπή ενέκρινε στις 6 Απριλίου 1994 το Πράσινο Βιβλίο με τίτλο "Στρατηγικές επιλογές για την ενίσχυση της βιομηχανίας προγραμμάτων στο πλαίσιο της οπτικοακουστικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης". Το έγγραφο αυτό υποβλήθηκε σε ευρείες διαβουλεύσεις στους ενδιαφερόμενους κύκλους, ιδίως με την ευκαιρία της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης για τον Οπτικοακουστικό Τομέα.

Το Πράσινο Βιβλίο προτείνει τρεις κύριους άξονες δράσης: τους κανόνες του "παιγνιδιού", τους μηχανισμούς στήριξης σε κοινοτικό επίπεδο και τη σύγκλιση των εθνικών συστημάτων. Παρότι ο διάλογος πρέπει να παράσχει τη δυνατότητα προσδιορισμού των διακυβευόμενων συμφερόντων και των στόχων μακροπρόθεσμα, ορισμένες προθεσμίες είναι βραχυπρόθεσμες: συνέχιση του προγράμματος MEDIA (μέτρα για την ανάπτυξη της οπτικοακουστικής βιομηχανίας), ενδεχόμενη αναθεώρηση της οδηγίας "Τηλεόραση δίχως σύνορα". Τα εν λόγω μέσα όπως και άλλα μέσα της οπτικοακουστικής πολιτικής, όπως το σχέδιο δράσης για την εισαγωγή της τηλεόρασης προηγμένης τεχνολογίας, στηρίζονται σε σχετικές διατάξεις της Συνθήκης.

Εξάλλου, η Επιτροπή διοργανώνει εδώ και πολλά χρόνια δράση με στόχο τη στήριξη φεστιβάλ κινηματογράφου και οπτικοακουστικών προγραμμάτων ευρωπαϊκής διάστασης για να ενθαρρύνει κυρίως την κυκλοφορία των οπτικοακουστικών έργων στην Ευρώπη. Η ενέργεια αυτή, χρηματοδοτούμενη αρχικά από το MEDIA, θα γνωρίσει εξαιρετική ανάπτυξη το 1995 και 1996 με την ευκαιρία της εκατονταετηρίδας του κινηματογράφου, σύμφωνα με τις εκφρασθείσες επιθυμίες του Συμβουλίου στο ψήφισμά του της 5ης Νοεμβρίου 1993.

Πρόταση απόφασης του
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την κατάρτιση ενός προγράμματος υποστήριξης
των καλλιτεχνικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων
ευρωπαϊκής διάστασης

ΚΑΛΕΙΔΟΣΚΟΠΙΟ 2000

Αιτιολογική έκθεση

Η συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας θέτει πλέον το γενικό στόχο "να συμβάλει στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών" και ειδικότερα, στο άρθρο 128, παρακινεί στην ενθάρρυνση της συνεργασίας, την υποστήριξη και συμπλήρωση της δράσης των κρατών μελών στους τομείς της βελτίωσης της γνώσης και της διάδοσης του πολιτισμού, των πολιτιστικών ανταλλαγών και της καλλιτεχνικής και λογοτεχνικής δημιουργίας. Το ίδιο άρθρο τονίζει επίσης τη σημασία της συνεργασίας της Κοινότητας και των κρατών μελών με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς στον πολιτιστικό τομέα, και ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Επίσης, η Κοινότητα οφείλει να υποστηρίξει τη προσπάθεια που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη για την καλλιτεχνική και πολιτιστική δημιουργία με δράσεις ενθάρρυνσης σύμφωνες με την αρχή της επικουρικότητας οι οποίες θα οδηγήσουν σε πραγματική ανάπτυξη τόσο από την άποψη της πολιτιστικής ποιότητας όσο και της κοινωνικής και οικονομικής προσέγγισης, εφόσον ευνοούν τις συντονισμένες ενέργειες.

Στο πλαίσιο αυτό, η Κοινότητα παρέχει χρηματοδοτική υποστήριξη σε πολιτιστικά σχέδια ευρωπαϊκής διάστασης, σε αντιπροσωπευτικές ενέργειες και πολιτιστικά σχέδια που προέρχονται από τρίτες χώρες. Η χρηματοδοτική αυτή υποστήριξη, αν και περιορισμένη, ωστόσο έχει αποκτήσει με τα χρόνια κάποια σημασία διότι επιτρέπει την προβολή του πλούτου και των πολιτιστικών διαφορών των χωρών της Ευρώπης.

Η Επιτροπή προσπάθησε να διαμορφώσει σταδιακά την ενέργεια αυτή, ώστε να αποκτήσει μεγαλύτερη ορατότητα και διαφάνεια και περισσότερη συνοχή με τους στόχους που επιδιώκει η Κοινότητα στον πολιτιστικό τομέα. Οργάνωσε τη δράση της στηριζόμενη αφενός στη γνώμη εμπειρογνομόνων και επαγγελματιών του τομέα και βασιζόμενη σε ειδικές μελέτες¹ και, αφετέρου, στην υποστήριξη που της παρέχει διαρκώς το Κοινοβούλιο, ιδίως όσον αφορά το κονδύλιο του προϋπολογισμού. Αυτό εκφράσθηκε με τη χορήγηση χρηματοδοτικής υποστήριξης σε αντιπροσωπευτικές ενέργειες και, από το 1991, με την οργάνωση του προγράμματος Καλειδοσκόπιο και με τη δημιουργία κονδυλίου του προϋπολογισμού "πολιτιστική συνεργασία με τις τρίτες χώρες" που επιτρέπει έτσι την υποστήριξη των πολιτιστικών προγραμμάτων που αφορούν τις χώρες αυτές.

Επί του παρόντος, το πρόγραμμα Καλειδοσκόπιο σημειώνει ολοένα και μεγαλύτερη επιτυχία στο κοινό και τους επαγγελματίες και πολιτιστικούς φορείς.

Ωστόσο, με τη σημερινή του διάρθρωση, το πρόγραμμα ανταποκρίνεται μόνο στο 10 έως 12% του συνόλου των υποβληθέντων προγραμμάτων.

Η παρούσα δράση ενθάρρυνσης πρέπει να διευρυνθεί ούτως ώστε να καλύψει, μεσοπρόθεσμα, μεγαλύτερο αριθμό προγραμμάτων.

Επίσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι το πρόγραμμα αυτό, το οποίο καθίσταται ένας από τους κύριους άξονες της δράσης της Κοινότητας στον πολιτιστικό τομέα, πρέπει επίσης να υποστηρίξει αντιπροσωπευτικές ενέργειες μεγάλης κλίμακας (για παράδειγμα την Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα, την Ορχήστρα των Νέων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, την Ορχήστρα Μπαρόκ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, κ.ά.) καθώς και πολιτιστικά προγράμματα μεγάλης κλίμακας που υλοποιούνται από ευρωπαϊκούς πολιτιστικούς φορείς. Επίσης θα έπρεπε η 9η Μαΐου, η οποία εορτάζεται στα περισσότερα κράτη μέλη, να μπορεί να τονίζει την

1

- Guide de l'artiste plasticien - 1986

- Έργαίες ομάδας ειδικών ("Επιτροπή πολιτιστικών συμβούλων") για το θέατρο, τη μουσική και τις πλαστικές τέχνες και έκθεση "Unw culture pour le citoyen européen de l'an 2000" - Νοέμβριος 1989

- Μελέτη που παρήγγειλε η Επιτροπή με θέμα "Το θέατρο και ο χορός στη δεκαετία του '90: ένα πρόγραμμα για την Ευρώπη" (I.E.T.M. Φεβρουάριος 1991)

- Συνέχριο για το ζωντανό θέαμα στην Ευρώπη, που οργάνωσε το Πανεπιστήμιο Paris-Dauphine - Νοέμβριος 1992

πολιτιστική πολυμορφία και τον πλούτο των χωρών μας, και να μπορούν να υποστηρίζονται τα πολιτιστικά προγράμματα που εφαρμόζονται κατά την εορτή της Ημέρας της Ευρώπης της 9ης Μαΐου.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή προτείνει την αναδιάρθρωση του προγράμματος Καλειδοσκόπιο, το οποίο στο εξής θα στρέφεται γύρω από τις επόμενες πέντε δράσεις ενθάρρυνσης:

- Αξιοποίηση και προβολή του πολιτισμού στην Ευρώπη μέσω προγραμμάτων ευρωπαϊκής κλίμακας και αντιπροσωπευτικού χαρακτήρα.
- Δίκτυα και εταιρικές σχέσεις. Υποστήριξη προγραμμάτων που υλοποιούνται με εταιρική σχέση ή υπό μορφή δικτύων.
- Κατάρτιση. Προγράμματα που συνδυάζουν την τελειοποίηση δημιουργών καλλιτεχνών ή ερμηνευτών ή άλλων φορέων του πολιτιστικού τομέα με ειδική και πολύ συγκεκριμένη εκδήλωση.
- Πρόσβαση στα πολιτιστικά θέματα. Προγράμματα που ευνοούν την πρόσβαση στον πολιτιστικό τομέα και τη συνεργασία των επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα, καθώς και των περιφερειακών, εθνικών, ευρωπαϊκών αρχών σε θέματα που συνδέονται με την κοινοτική δράση στον πολιτιστικό τομέα.
- Συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς.

Κατά τη γνώμη της Επιτροπής, το πρόγραμμα Καλειδοσκόπιο, ανανεωμένο κατ' αυτόν τον τρόπο, θα μπορεί να συμβάλει καλύτερα στην ενθάρρυνση της δημιουργίας, και θα έχει μεγαλύτερη απήχηση στη διάδοση και τη προβολή των πολιτισμών της Ευρώπης. Ένας από τους στόχους του θα είναι να μπορέσει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα να υποστηρίξει, από το 1996 έως το 2000, 2.000 βραβευμένα πολιτιστικά προγράμματα με καινοτόμο χαρακτήρα και επαγγελματική ποιότητα, που θα βασίζονται σε πραγματική ευρωπαϊκή συνεργασία.

Τέλος, η Επιτροπή προτείνει:

- να αναδιαρθρωθεί το πρόγραμμα Καλειδοσκόπιο όπως αναφέρθηκε ανωτέρω,
- να αυξηθεί ο προϋπολογισμός που χορηγείται στο ανανεωμένο πρόγραμμα Καλειδοσκόπιο ώστε να αυξηθεί η απήχηση του,
- να υποβληθούν οι προτάσεις αυτές στο πλαίσιο της νέας διαδικασίας που προβλέπεται από το άρθρο 128 ΕΚ.

Πρόταση απόφασης του
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

94/ 0188(COD)

για την θέσπιση προγράμματος υποστήριξης των καλλιτεχνικών
και πολιτιστικών δραστηριοτήτων ευρωπαϊκής διάστασης

ΚΑΛΕΙΔΟΣΚΟΠΙΟ 2000

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 128,
την πρόταση της Επιτροπής,
τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Εκτιμώντας:

ότι η συνθήκη αναθέτει στην Κοινότητα την ευθύνη να συμβάλει στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών βελτιώνοντας τη γνώση και τη διάδοση του πολιτισμού και της ιστορίας των ευρωπαϊκών λαών και ευνοώντας τις πολιτιστικές ανταλλαγές καθώς και τη καλλιτεχνική και λογοτεχνική δημιουργία,

ότι πρέπει να διαφυλαχθεί η πολιτιστική πολυμορφία στις εθνικές και περιφερειακές εκφράσεις της, και να προβληθούν τα έργα των ευρωπαίων καλλιτεχνών και δημιουργών, που εκφράζουν τον πλούτο των πολλαπλών ταυτοτήτων τους,

ότι πρέπει επίσης να επιδιωχθεί μεγαλύτερη συμμετοχή όλων των πολιτών, και κυρίως των νέων - ιδίως των μειονεκτούντων νέων - στον πολιτιστικό τομέα που θα συμβάλει έτσι στην καλύτερη αμοιβαία γνώση και το σεβασμό,

ότι η συνεργασία με τη μορφή δικτύων θεωρείται ως ένα από τα καλύτερα μέσα για το άνοιγμα και τη βοήθεια προς τους επαγγελματίες του πολιτιστικού τομέα, καθώς και τους εθελοντές, ώστε να συνεργαστούν καλύτερα επί τόπου, τηρουμένης της αρχής της επικουρικότητας,

ότι μία κοινοτική δράση υπέρ των καλλιτεχνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων ευρωπαϊκής διάστασης, καθώς και πολιτιστικών προγραμμάτων ευρωπαϊκής κλίμακας και αντιπροσωπευτικού χαρακτήρα, ευνοεί την προβολή των πολιτισμών με ταυτόχρονη προσέγγιση των καλλιτεχνών και δημιουργών του ευρωπαϊκού κοινού, και μπορεί επίσης να προσφέρει κοινωνική και οικονομική αξία, εφόσον ενθαρρύνει τις συντονισμένες επιχειρησιακές ενέργειες και την εταιρική σχέση,

ότι, με την επίσημη δήλωση για την Ευρωπαϊκή Ένωση, που υπεγράφη στη Στουτγάρδη στις 19 Ιουνίου 1983, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων ζήτησαν να αυξηθούν οι επαφές μεταξύ των δημιουργών των κρατών μελών και να υπάρχει μεγαλύτερη διάδοση των έργων τους, τόσο στο πλαίσιο της Κοινότητας όσο και στο εξωτερικό,

ότι αφενός, το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δημιουργήσεων Ορχήστρας των Νέων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και αφετέρου, δημιουργήθηκε Ορχήστρα Μπαρόκ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας κατά το Ευρωπαϊκό Έτος της Μουσικής το 1985,

ότι το ψήφισμα των Υπουργών Πολιτισμού που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 1985⁽¹⁾, σχετικά με τη δημιουργία της εκδήλωσης της "Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας" με σκοπό τη συμβολή στην προσέγγιση των λαών των κρατών μελών,

⁽¹⁾ ΕΕ C 153, 22.6.1985, σ. 2

ότι, στα συμπεράσματα των Υπουργών Πολιτισμού που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου της 18ης Μαΐου 1990⁽²⁾, συμφωνήθηκε να δημιουργηθεί "Ευρωπαϊκός Πολιτιστικός Μήνας" που θα διεξάγεται κάθε έτος σε πόλη ευρωπαϊκού κράτους που βασίζεται στις αρχές της δημοκρατίας, του πλουραλισμού και του κράτους δικαίου,

ότι το ψήφισμα των Υπουργών Πολιτισμού που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου της 7ης Ιουνίου 1991⁽³⁾ "εκφράζει τη βούληση να ενθαρρυνθεί το θέατρο στην Ευρώπη και να ενισχυθεί η ευρωπαϊκή του διάσταση",

ότι το ψήφισμα του Συμβουλίου και των Υπουργών Πολιτισμού, που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου της 14ης Νοεμβρίου 1991⁽⁴⁾, τονίζει το σημαντικό ρόλο των δικτύων πολιτιστικών οργανώσεων για τη πολιτιστική συνεργασία στην Ευρώπη,

ότι στην ανακοίνωση της 29ης Απριλίου 1992 σχετικά με τις "Νέες προοπτικές για τη δράση της Κοινότητας στον πολιτιστικό τομέα", η Επιτροπή αναφέρει ότι πρέπει να υποστηριχθεί, μέσω των διεθνικών δικτύων και της ενθάρρυνσης της δημιουργίας, ο τομέας των τεχνών και ιδίως της τέχνης του θεάματος και των εικαστικών τεχνών, και ότι το Συμβούλιο, στα συμπεράσματα των Υπουργών Πολιτισμού, που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου της 12ης Νοεμβρίου 1992⁽⁵⁾ για τις κατευθυντήριες γραμμές της πολιτιστικής δράσης της Κοινότητας, ενθάρρυνε την προσέγγιση αυτή,

ότι τα ανωτέρω συμπεράσματα των Υπουργών Πολιτισμού, για τις κατευθυντήριες γραμμές της πολιτιστικής δράσης της Κοινότητας τονίζουν το ενδιαφέρον, δυνάμει των αρχών της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, για τις κοινοτικές πολιτιστικές ενέργειες που πραγματοποιούνται με τις τρίτες χώρες στο εσωτερικό και το εξωτερικό της Ευρώπης, καθώς και για ευρωπαϊκή πολιτιστική συνεργασία με άλλους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, και ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης,

ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του⁽⁶⁾ για την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις νέες προοπτικές για τη δράση της Κοινότητας στον πολιτιστικό τομέα και στο ψήφισμα για την κοινοτική πολιτική στον πολιτιστικό τομέα⁽⁷⁾ επέμεινε στη σημασία του ρόλου των δικτύων, καθώς και στην παροχή μεγαλύτερης υποστήριξης στη μουσική, στο θέατρο, στο χορό και στις εικαστικές τέχνες,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ

Άρθρο 1

Θεσπίζεται, για περίοδο πέντε ετών από το 1996, κοινοτικό πρόγραμμα δράσης που παρατίθεται στο παράρτημα που αποσκοπεί στην ενθάρρυνση της γνώσης και της διάδοσης του πολιτισμού των ευρωπαϊκών λαών, ιδίως στους τομείς των τεχνών του θεάματος, των εικαστικών τεχνών, των τεχνών πολλαπλών μέσων και των εφηρμοσμένων τεχνών, με πολιτιστικές ανταλλαγές και αντιπροσωπευτικά γεγονότα (πρόγραμμα "ΚΑΛΕΙΔΟΣΚΟΠΙΟ 2000") το οποίο στο εξής καλείται "πρόγραμμα".

(2) ΕΕ C 162, 3.7.1990, σ. 1

(3) ΕΕ C 188, 19.7.1991, σ. 3

(4) ΕΕ C 314, 5.12.1991, σ. 1

(5) ΕΕ C 336, 19.12.1992, σ. 1

(6) ΕΕ C 42, 15.2.1993, σ. 173

(7) ΕΕ C 44, 14.2.1994, σ. 184

Άρθρο 2

Οι στόχοι του προγράμματος είναι οι εξής :

- να ενθαρρύνει την καλλιτεχνική και πολιτιστική δημιουργία στην Ευρώπη στους τομείς των τεχνών του θεάματος, των εικαστικών τεχνών, των τεχνών πολλαπλών μέσων και των εφαρμοσμένων τεχνών επιτρέποντας τη δημιουργία αυτή να πλησιάσει το ποικίλο κοινό της Ευρώπης,
- να υποστηρίξει τα πολιτιστικά προγράμματα, που έχουν καινοτόμο χαρακτήρα, επαγγελματική ποιότητα και παρουσιάζουν ευρωπαϊκό ενδιαφέρον, και τα οποία απαιτούν πραγματική ευρωπαϊκή συνεργασία,
- να προωθήσει τις πολιτιστικές ανταλλαγές, ώστε να συμβάλει σε αμοιβαία καλύτερη γνώση και να διευκολύνει κατ' αυτό τον τρόπο την πρόσβαση στον πολιτισμό των μειονεκτουσών κατηγοριών,
- να ευνοήσει την αξιοποίηση και την προβολή του πολιτισμού στην Ευρώπη,
- να αξιοποιήσει τον τομέα των τεχνών και τον πολιτιστικό τομέα, ούτως ώστε να συμβάλει στη μεγιστοποίηση του δυναμικού δημιουργίας θέσεων απασχόλησης σε τέτοιου είδους δραστηριότητες, ιδίως υπέρ των νέων.

Άρθρο 3

Για να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος η Κοινότητα συνεισφέρει στις επόμενες ενέργειες ενθάρρυνσης, που αποσκοπούν στην υποστήριξη και συμπλήρωση των ενεργειών των κρατών μελών στους τομείς της καλλιτεχνικής και πολιτιστικής δημιουργίας, των πολιτιστικών ανταλλαγών και της καλλιτεχνικής και πολιτιστικής διάδοσης.

I. Πολιτιστική αξιοποίηση και προβολή :

- α) υποστήριξη των πολιτιστικών προγραμμάτων μεγάλης κλίμακας, ευρωπαϊκής διάστασης και αντιπροσωπευτικού χαρακτήρα,
- β) υποστήριξη των πολιτιστικών προγραμμάτων μεγάλης κλίμακας που πραγματοποιούνται από ευρωπαϊκούς πολιτιστικούς φορείς.

II. Προγράμματα που εφαρμόζονται με εταιρική σχέση ή με συνεργασία υπό μορφή δικτύων:

- α) υποστήριξη των καλλιτεχνικών και πολιτιστικών γεγονότων που βασίζονται σε εταιρική σχέση, δηλαδή που οργανώνονται από κοινού από φορείς τουλάχιστον τριών κρατών μελών ή από πολιτιστικά δίκτυα και στα οποία συμμετέχουν καλλιτέχνες δημιουργοί ή άλλοι φορείς του πολιτιστικού τομέα, οι οποίοι προέρχονται από τουλάχιστον τρία κράτη μέλη και προβλέπουν δημιουργική εργασία που προορίζεται να διαδοθεί και να παρουσιασθεί στο κοινό,
- β) υποστήριξη σε συναντήσεις και ανταλλαγές γνώσης και εμπειρίας μεταξύ επαγγελματιών και φορέων, που οργανώνονται από κοινού από φορείς τουλάχιστον τριών κρατών μελών ή από πολιτιστικά δίκτυα και προϋποθέτουν τη συμμετοχή ατόμων από τουλάχιστον τρία κράτη μέλη.

Για τέτοιου είδους προγράμματα, παρέχεται προτεραιότητα στα ευρωπαϊκά πολιτιστικά δίκτυα που συγκεντρώνουν είτε μη κερδοσκοπικούς πολιτιστικούς οργανισμούς είτε επαγγελματίες που εργάζονται για την ανάπτυξη κοινών πολιτιστικών ενεργειών.

III. Κατάρτιση :

Υποστήριξη προγραμμάτων που συνδυάζουν με τα καλλιτεχνικά και πολιτιστικά γεγονότα που υποστηρίζονται στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος την τελειοποίηση καλλιτεχνών δημιουργών ή ερμηνευτών ή άλλων φορέων του πολιτιστικού τομέα.

IV. Πρόσβαση στον πολιτιστικό τομέα :

Υποστήριξη της συνεργασίας των επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα ή των περιφερειακών εθνικών ή ευρωπαϊκών αρχών για θέματα ειδικά στους τομείς των τεχνών και του πολιτισμού είτε με συναντήσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο είτε με μελέτες και έρευνες που συνδέονται άμεσα με την ανάπτυξη της κοινοτικής δράσης στον πολιτιστικό τομέα. Προτεραιότητα παρέχεται στα προγράμματα που χρησιμοποιούν τις δυνατότητες των πολλαπλών μέσων.

V. Συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς :

- α) υποστήριξη των πολιτιστικών προγραμμάτων μεγάλης κλίμακας και αντιπροσωπευτικού χαρακτήρα για τον ευρωπαϊκό πολιτισμό, τα οποία εφαρμόζονται εκτός της Κοινότητας με τη συνδρομή πολιτιστικών φορέων της Κοινότητας.
- β) υποστήριξη καλλιτεχνικών και πολιτιστικών ενεργειών συνεργασίας που προϋποθέτουν για οργάνωση και συμμετοχή στο γεγονός εταίρους από τουλάχιστον δύο ευρωπαϊκές μη κοινοτικές χώρες και ένα κράτος μέλος. Το πρόγραμμα πρέπει να υποβληθεί από πολιτιστικό οργανισμό που προέρχεται από ευρωπαϊκή μη κοινοτική χώρα και να προβλέπει δημιουργική εργασία που προορίζεται να διαδοθεί στο κοινό.
- γ) υποστήριξη συναντήσεων και ανταλλαγών γνώσεων και εμπειρίας μεταξύ επαγγελματιών και φορέων. Προτεραιότητα παρέχεται σε πολιτιστικά δίκτυα που αναπτύσσουν πολιτιστικές δραστηριότητες στις ευρωπαϊκές μη κοινοτικές χώρες.

Προτεραιότητα παρέχεται στις τρίτες χώρες με τις οποίες η Κοινότητα έχει υπογράψει συμφωνίες σύνδεσης/συνεργασίας που περιλαμβάνουν πολιτιστικές ρήτρες.

Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη ευνοούν τη συνεργασία με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς στον τομέα του πολιτισμού, και ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης, αφού βεβαιωθούν για τη συμπληρωματικότητα των μέσων που εφαρμόζονται χωρίς να παραβιάζεται η εθνική ταυτότητα και η αυτονομία δράσης κάθε ιδρύματος και οργανισμού.

Άρθρο 4

Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή του προγράμματος. Κατά την εκτέλεση του έργου της επικουρείται από την επιτροπή για τις προώθησης στον πολιτιστικό τομέα, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 5.

Η επιτροπή αυτή, συμβουλευτικού χαρακτήρα, αποτελείται από αντιπροσώπους που έχει ορίσει κάθε κράτος μέλος και την προεδρία ασκεί αντιπρόσωπος της Επιτροπής.

Άρθρο 5

Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην εν λόγω επιτροπή σχέδιο των μέτρων που πρόκειται να ληφθούν. Η συμβουλευτική επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό, μέσα σε προθεσμία που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος και, αν χρειασθεί σε ψηφοφορία.

Η γνώμη καταχωρείται στα πρακτικά. Επιπλέον, κάθε κράτος μέλος έχει το δικαίωμα να ζητήσει να ακαταχωρηθεί η θέση του στα πρακτικά.

Η Επιτροπή λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής και την ενημερώνει τον τρόπο με τον οποίο έλαβε υπόψη τη γνώμη αυτή.

Άρθρο 6

Μετά από δύο έτη εφαρμογής του προγράμματος, και μέσα σε έξι μήνες μετά την περίοδο αυτή, η Επιτροπή, αφού ζητήσει τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής, υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, έκθεση αξιολόγησης των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων, η οποία συνοδεύεται ενδεχομένως από ανάλογες προτάσεις.

Κατά τη λήξη του προγράμματος και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 5, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα του προγράμματος.

Άρθρο 7

Το πρόγραμμα, το οποίο περιλαμβάνει τις πρακτικές ενδείξεις σχετικά με τη διαδικασία, τις διαρθρώσεις των οργανισμών σε εθνικό επίπεδο που επιτρέπουν να εξασφαλισθεί τεχνική βοήθεια για τα πολιτιστικά προγράμματα, τις προθεσμίες υποβολής των υποψηφιοτήτων, καθώς και την τεκμηρίωση που πρέπει να συνοδεύει την αίτηση, δημοσιεύεται κάθε έτος στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, σειρά C.

Άρθρο 8

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 9

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

Παράρτημα

Πρόγραμμα κοινοτικής υποστήριξης σε καλλιτεχνικές και πολιτιστικές ενέργειες ευρωπαϊκής διάστασης

Πρόγραμμα Καλειδοσκόπιο 2000

Όροι συμμετοχής

Για να ενθαρρυνθεί η γνώση και η διάδοση του πολιτισμού των ευρωπαϊκών λαών, ιδίως στους τομείς των τεχνών του θεάματος, των εικαστικών τεχνών, των τεχνών πολλαπλών μέσων και των εφηρμοσμένων τεχνών, η Κοινότητα προτίθεται να υποστηρίξει πολιτιστικά προγράμματα ευρωπαϊκής διάστασης, καθώς και αντιπροσωπευτικές ενέργειες και να δώσει προτεραιότητα στη συνεργασία των επαγγελματιών, ιδίως με τη μορφή δικτύων.

Για το σκοπό αυτό, η Κοινότητα οργανώνει το πρόγραμμα Καλειδοσκόπιο 2000 που περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες :

Ενέργεια 1:

Αξιοποίηση και προβολή του πολιτισμού στην Ευρώπη

1. Το πρόγραμμα είναι ανοικτό σε πολιτιστικά μεγάλης κλίμακας, ευρωπαϊκής διάστασης και αντιπροσωπευτικών του ευρωπαϊκού πολιτισμού.
2. Ως ευρωπαϊκά προγράμματα μεγάλης κλίμακας και αντιπροσωπευτικά του ευρωπαϊκού πολιτισμού θεωρούνται ανάλογα με την ποιότητα των προτεινόμενων προγραμμάτων:
 - τα πολιτιστικά γεγονότα που είναι ήδη καθιερωμένα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως π.χ. η Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα, η Ορχήστρα των Νέων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Ορχήστρα Μπαρόκ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, κλπ.,
 - τα πολιτιστικά γεγονότα που διοργανώνονται από κοινού από τα κράτη μέλη κατά την Ευρωπαϊκή Ημέρα της 9ης Μαΐου,
 - τα πολιτιστικά προγράμματα ευρωπαϊκής διάστασης, ποιότητας και μεγάλης κλίμακας που συμβάλλουν στην εκτίμηση της πολιτιστικής, κοινωνικής και οικονομικής απήχησης των ενεργειών εταιρικής σχέσης.
3. Τα προγράμματα που περιγράφονται στο σημείο 2 πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο ειδικής αίτησης προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται :
 - από λεπτομερή περιγραφή των ενεργειών που πρόκειται να πραγματοποιηθούν κατά το έτος,
 - λεπτομερή προϋπολογισμό των ενεργειών που πρόκειται να πραγματοποιηθούν κατά το έτος,
 - εκτίμηση των ενεργειών που πραγματοποιήθηκαν κατά το προηγούμενο της αίτησης έτος, ώστε να είναι δυνατή η αξιολόγηση τόσο της πολιτιστικής ποιότητας όσο και της κοινωνικής και οικονομικής απήχησης των επιτευχθέντων αποτελεσμάτων.
4. Οι αιτήσεις πρέπει να υποβληθούν το αργότερο στις στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ Χ, Διοικητική Μονάδα Πολιτιστική Δράση, rue de la Loi 200, B-1049 Bruxelles.
5. Τα προγράμματα πρέπει να διαθέτουν τα χρηματοδοτικά εχέγγυα που απαιτούνται για την υλοποίησή τους. Η κοινοτική υποστήριξη που χορηγείται σε ένα πρόγραμμα δεν είναι δυνατό σε καμία περίπτωση να καλύψει το σύνολο των εξόδων του προγράμματος.
6. Οι αιτήσεις εξετάζονται ξεχωριστά και επιλέγονται από τις υπηρεσίες της Επιτροπής.

Ενέργεια 2:

Δίκτυα και εταιρικές σχέσεις: Υποστήριξη γεγονότων και πολιτιστικών προγραμμάτων που πραγματοποιούνται με εταιρική σχέση ή υπό μορφή δικτύων

1. Το πρόγραμμα είναι ανοικτό σε πολιτιστικά και καλλιτεχνικά σχέδια οργανωμένα από κοινού από φορείς τριών κρατών μελών τουλάχιστον ή από πολιτιστικά δίκτυα, στα οποία συμμετέχουν επίσης καλλιτέχνες δημιουργοί ή ερμηνευτές ή άλλοι φορείς του πολιτιστικού τομέα που προέρχονται από τουλάχιστον τρία κράτη μέλη.
2. Ως πρόγραμμα πολιτιστικής συνεργασίας θεωρείται :
 - κάθε πολιτιστική και καλλιτεχνική εκδήλωση που συνεπάγεται δημιουργική εργασία που προορίζεται για να διαδοθεί και να παρουσιαστεί στο κοινό στην Ευρώπη. Οι τομείς που λαμβάνονται υπόψη είναι οι εξής : τέχνες του θεάματος (χορός, μουσική, θέατρο, όπερα) εικαστικές τέχνες (ζωγραφική, γλυπτική, χαρακτική, αρχιτεκτονική, φωτογραφία, ντιζάιν), τέχνες πολλαπλών μέσων και εφαρμοσμένες τέχνες.
 - οι εκδηλώσεις, όπως τα συνέδρια, σεμινάρια και οι συναντήσεις επαγγελματιών που οργανώνονται από πολιτιστικά δίκτυα ή από πολιτιστικούς φορείς που προέρχονται από τουλάχιστον τρία κράτη μέλη και στα οποία συμμετέχουν καλλιτέχνες δημιουργοί ή ερμηνευτές ή άλλοι φορείς του πολιτιστικού τομέα που προέρχονται από τουλάχιστον τρία κράτη μέλη. Οι σχετικοί τομείς είναι : εικαστικές τέχνες, τέχνες του θεάματος, οι τέχνες πολλαπλών μέσων, οι εφαρμοσμένες τέχνες καθώς και οι συναφείς τομείς, όπως παραδείγματος χάρι η πολιτιστική διοίκηση, η πολιτιστική οικονομία, η χορηγία
3. Τα προγράμματα που υποβάλλονται στο πλαίσιο του προγράμματος Καλειδοσκόπιο πρέπει να είναι ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, ποιότητας και καινοτόμου ή υποδειγματικού χαρακτήρα και πρέπει να διεξαχθούν κατά τη διάρκεια του έτους 19.....
4. Εξαιρούνται :
 - τα σχέδια πολιτιστικής συνεργασίας καθαρά περιφερειακού, εθνικού ή διμερούς χαρακτήρα,
 - οι εκδηλώσεις που ανήκουν στους τομείς του κινηματογράφου και της τηλεόρασης,
 - οι ενέργειες που υπάγονται στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς,
 - οι ενέργειες που υπάγονται στον τομέα της λογοτεχνικής μετάφρασης,
 - η δημιουργία υλικού και οι εκδόσεις που δεν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος ενός σχεδίου (μονογραφίες, συλλογές, περιοδικά, δίσκοι, CD, βίντεο,),
 - οι μελέτες σκοπιμότητας,
 - τα έξοδα επένδυσης ή λειτουργίας των πολιτιστικών οργανισμών που δεν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του υποβαλλόμενου σχεδίου,
 - τα έξοδα προετοιμασίας μελλοντικών σχεδίων συνεργασίας,
 - τα έξοδα δημιουργίας δικτύων

5. Κατά κανόνα, μία πολιτιστική εκδήλωση δεν μπορεί να υποστηριχθεί κατ'επανάληψη. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να παρέχεται κοινοτική υποστήριξη στα πολιτιστικά δίκτυα επί τρία το πολύ συναπτά έτη, υπό τον όρο ότι το πρόγραμμα παρουσιάζει συνέχεια στη διεξαγωγή του. Η ανανέωση της κοινοτικής υποστήριξης θα εκτιμηθεί, από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, με βάση την έκθεση δραστηριότητας σχετικά με το σχέδιο που υποβλήθηκε από το δίκτυο.
6. Τα σχέδια πρέπει να παρουσιάζουν τα χρηματοδοτικά εχέγγυα που απαιτούνται για την πραγματοποίησή τους. Η χρηματοδοτική ενίσχυση ενός σχεδίου στο πλαίσιο του προγράμματος Καλειδοσκόπιο δεν μπορεί να υπερβεί το 25% των συνολικών εξόδων του σχετικού σχεδίου και δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβεί τις 30.000 ECU.
7. Τα έντυπα των αιτήσεων και το αντίγραφο της παρούσας ανακοίνωσης μπορούν να λαμβάνονται από τα γραφεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στα κράτη μέλη, καθώς και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DGX- Action Culturelle, rue de la Loi 200, B-1049 Bruxelles.
8. Οι αιτήσεις για χρηματοδοτική ενίσχυση πρέπει να σταλούν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις Βρυξέλλες και πρέπει να υποβληθούν το αργότερο στις (αποδεικτικό υποβολής αποτελεί η σφραγίδα του ταχυδρομείου).
9. Η Επιτροπή, σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 της απόφασης αριθ. της, θα χορηγήσει χρηματοδοτική ενίσχυση στα επιλεγέντα προγράμματα.

Ενέργεια 3 :

Κατάρτιση

1. Η τελειοποίηση καλλιτεχνών δημιουργών ή ερμηνευτών ή άλλων φορέων του πολιτιστικού τομέα στους οποίους παρέχεται αμέσως εργασία σε ειδικά και πολύ συγκεκριμένα σχέδια ευνοεί τη σύγχρονη δημιουργία. Γι' αυτό το λόγο, θα παρέχεται προτεραιότητα στα σχέδια πολιτιστικών εκδηλώσεων που περιλαμβάνουν στην οργάνωσή τους περιόδους πρακτικής άσκησης ή μαθήματα τελειοποίησης. Τα σχέδια που συμβάλλουν στη μεγιστοποίηση του δυναμικού δημιουργίας θέσεων απασχόλησης στον τομέα των τεχνών και του πολιτισμού προορίζονται κυρίως για τους νέους.
2. Σε ορισμένα σχέδια πολιτιστικής και καλλιτεχνικής συνεργασίας (ενέργεια 2) που έχουν επιλεγεί θα μπορεί να παρέχεται χρηματοδοτική ενίσχυση για τελειοποίηση. Η χρηματοδοτική αυτή ενίσχυση δεν θα μπορεί να υπερβαίνει το 50% της κοινοτικής συνεισφοράς που χορηγείται στην εκδήλωση ή στο πολιτιστικό σχέδιο.
3. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, θα προσπαθήσει να δημιουργήσει συμπληρωματικότητα ανάμεσα στις ενέργειες που προβλέπονται στο πρόγραμμα αυτό και τα κοινοτικά προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης Socrates και Leonardo.

Ενέργεια 4:

Πρόσβαση στον πολιτιστικό τομέα

1. Ως συμπλήρωμα και για να βελτιωθεί η πολιτιστική συνεργασία των επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα των περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών αρχών, θα μπορεί να παρέχεται υποστήριξη σε ειδικές και περιορισμένες περιπτώσεις σε συναντήσεις που διοργανώνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή σε μελέτες και έρευνες που συνδέονται άμεσα με την ανάπτυξη της κοινοτικής δράσης στον πολιτιστικό τομέα.
2. Οι συναντήσεις και οι μελέτες αυτές δεν συνδέονται άμεσα με τα σχέδια και τα πολιτιστικά γεγονότα που υποστηρίζονται στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος (ενέργειες 1, 2 και 3).
3. Οι αιτήσεις χρηματοδοτικής ενίσχυσης πρέπει να αποστέλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή DGX Action Culturelle (200 rue de la Loi - B-1049 Bruxelles), τουλάχιστον δύο

μήνες πριν από την πραγματοποίηση της συνάντησης ή της μελέτης. Πρέπει να περιλαμβάνουν λεπτομερή περιγραφή των στόχων και του περιεχομένου της συνάντησης/μελέτης, καθώς και λεπτομερή προϋπολογισμό της ενέργειας.

4. Οι αιτήσεις πρέπει να παρουσιάζουν τα χρηματοδοτικά εχέγγυα που απαιτούνται για την πραγματοποίησή τους. Η κοινοτική συνεισφορά δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υπερβαίνει το 50% των συνολικών εξόδων της συνάντησης ή της μελέτης.
5. Οι αιτήσεις θα επιλεγούν από την Επιτροπή με βάση την ποιότητα, τη σκοπιμότητα και τον επικουρικό χαρακτήρα του υποβαλλόμενου σχεδίου.

Ενέργεια 5 :

Συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς

1. Κατά τρόπο ανάλογο με εκείνο των σχεδίων που αφορούν τις χώρες της Κοινότητας που αναφέρθηκαν στα σημεία 1., 2., 3., 4., έχει οργανωθεί μία κοινοτική υποστήριξη για τα σχέδια πολιτιστικής συνεργασίας με τις τρίτες χώρες. Στο πλαίσιο αυτό προτεραιότητα παρέχεται στα σχέδια που αφορούν τις τρίτες χώρες που έχουν συνάψει συμφωνίες σύνδεσης/συνεργασίας που περιλαμβάνουν πολιτιστική ρήτρα, όπως οι χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και οι χώρες της Λατινικής Αμερικής.
2. Τα επιλέξιμα προγράμματα είναι τα εξής :
 - * τα πολιτιστικά προγράμματα μεγάλης κλίμακας και αντιπροσωπευτικού χαρακτήρα για τον ευρωπαϊκό πολιτισμό, τα οποία πραγματοποιούνται εκτός της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τη συνδρομή πολιτιστικών φορέων της Κοινότητας, όπως ο Ευρωπαϊκός Πολιτιστικός Μήνας.
 - * τα καλλιτεχνικά και πολιτιστικά προγράμματα συνεργασίας ή οι συναντήσεις και ανταλλαγές γνώσεων και εμπειριών μεταξύ επαγγελματιών και φορέων που προϋποθέτουν για την οργάνωση και τη συμμετοχή στο γεγονός εταίρους που προέρχονται από τουλάχιστον δύο μη κοινοτικές χώρες και ένα κράτος μέλος. Το πρόγραμμα πρέπει να υποβληθεί από πολιτιστικό οργανισμό που προέρχεται από μη κοινοτική χώρα και να προβλέπει δημιουργική εργασία που προορίζεται για να διαδοθεί στο κοινό. Προτεραιότητα παρέχεται σε ευρωπαϊκά πολιτιστικά δίκτυα που αναπτύσσουν τέτοια συνεργασία μεταξύ της Κοινότητας και των τρίτων χωρών.
3. Στο πλαίσιο αυτό, θα επιδιωχθεί συντονισμός της δράσης με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, και ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης, χωρίς να παραβιάζεται η ιδιαίτερη ταυτότητα και η αυτονομία δράσης κάθε οργάνου και οργανισμού.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. Τίτλος της ενέργειας

Πρόγραμμα υποστήριξης των καλλιτεχνικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων ευρωπαϊκής διάστασης- Καλειδοσκόπιο 2000

2. Σχετικά κονδύλια του προϋπολογισμού

B3-2001, B3-2003· το εξωτερικό τμήμα του προγράμματος θα χρηματοδοτηθεί επίσης από τον τίτλο IV του προϋπολογισμού.

3. Νομική βάση

Άρθρο 128 της Συνθήκης ΕΚ
Απόφαση αριθ., της

4. Περιγραφή της ενέργειας

Οι στόχοι του προγράμματος είναι οι εξής :

- ενθάρρυνση της καλλιτεχνικής και πολιτιστικής δημιουργίας στην Ευρώπη στους τομείς των τεχνών του θεάματος, των εικαστικών τεχνών, των τεχνών πολλαπλών μέσων και των εφαρμοσμένων τεχνών, ούτως ώστε η δημιουργία να μπορεί να προσεγγίσει και να αντιμετωπίσει το ποικίλο κοινό στην Ευρώπη,
- υποστήριξη των πολιτιστικών προγραμμάτων που παρουσιάζουν καινοτομίες, επαγγελματική ποιότητα και ευρωπαϊκό ενδιαφέρον και που απαιτούν πραγματική ευρωπαϊκή συνεργασία στο επίπεδο της διάδοσης του έργου,
- προώθηση των πολιτιστικών ανταλλαγών, που θα συμβάλουν σε καλύτερη αμοιβαία γνώση και θα διευκολύνουν έτσι την πρόσβαση στον πολιτισμό των μειονεκτουσών κατηγοριών,
- συμβολή στην αξιοποίηση και προβολή του πολιτισμού της Ευρώπης,
- αξιοποίηση του τομέα των τεχνών και του πολιτισμού, ώστε να αυξηθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό το δυναμικό της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης σε τέτοιου είδους δραστηριότητες, ιδίως υπέρ των νέων.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τις επόμενες ενέργειες:

- Πολιτιστική αξιοποίηση και προβολή:
Υποστήριξη παρέχεται σε πολιτιστικά προγράμματα μεγάλης κλίμακας, ευρωπαϊκής διάστασης και με στοιχεία αντιπροσωπευτικά του ευρωπαϊκού πολιτισμού, όπως παραδείγματος χάρη: η Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα, η Ορχήστρα των Νέων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Ορχήστρα Μπαρόκ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Ημέρα της Ευρώπης, κλπ. Εξάλλου, υποστήριξη παρέχεται επίσης σε άλλα πολιτιστικά προγράμματα μεγάλης κλίμακας και ευρωπαϊκής διάστασης, τα οποία εφαρμόζονται από ευρωπαϊκούς πολιτιστικούς φορείς ιδίως στους τομείς των τεχνών του θεάματος, των εικαστικών τεχνών, των εφαρμοσμένων τεχνών όπως παραδείγματος χάρη τα προγράμματα του Ιδρύματος Μότσαρτ, Germinations ή της Ένωσης θεάτρων της Ευρώπης.
- Προγράμματα που έχουν πραγματοποιηθεί με εταιρική σχέση ή συνεργασία υπό μορφή δικτύων:
Υποστήριξη παρέχεται σε γεγονότα και πολιτιστικά σχέδια που έχουν πραγματοποιηθεί είτε με εταιρική σχέση μεταξύ των φορέων τουλάχιστον τριών κρατών μελών, είτε στο πλαίσιο πολιτιστικών δικτύων προκειμένου να ενισχυθεί η ευρωπαϊκή συνεργασία στον πολιτιστικό τομέα. Τα γεγονότα και σχέδια που προέρχονται από τρίτες χώρες με τις οποίες η Κοινότητα έχει συνάψει συμφωνίες

σύνδεσης/συνεργασίας λαμβάνονται επίσης υπόψη υπό τον όρο ότι τα εν λόγω γεγονότα και σχέδια συνδυάζουν τουλάχιστον δύο τρίτες χώρες και ένα κράτος μέλος.

- **Κατάρτιση:**
Στο πλαίσιο των σχεδίων που έχουν πραγματοποιηθεί υπό μορφή εταιρικής σχέσης ή δικτύων, παρέχεται συμπληρωματική υποστήριξη σε ενέργειες τελειοποίησης, που συνδέονται άμεσα με τα σχέδια, για καλλιτέχνες δημιουργούς ή ερμηνευτές ή άλλους φορείς του πολιτιστικού τομέα. Τα σχέδια αυτά που συμβάλλουν στη μεγιστοποίηση του δυναμικού της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης στον τομέα των τεχνών και του πολιτισμού απευθύνονται κυρίως στους νέους.
- **Πρόσβαση στον πολιτιστικό τομέα:**
Υποστήριξη παρέχεται στη συνεργασία των επαγγελματιών του πολιτιστικού τομέα ή των περιφερειακών, εθνικών ή ευρωπαϊκών αρχών για θέματα ειδικά στους τομείς των τεχνών και του πολιτισμού, είτε με συναντήσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο, είτε με μελέτες και έρευνες που συνδέονται άμεσα με την ανάπτυξη της κοινοτικής δράσης στον πολιτιστικό τομέα. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στα σχέδια που χρησιμοποιούν πολλαπλά μέσα.
- **Η συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς ενισχύεται στο βαθμό που τα πολιτιστικά προγράμματα των τρίτων χωρών λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο του προγράμματος. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη ευνοούν επίσης τη συνεργασία με τους αρμόδιους στον πολιτιστικό τομέα διεθνείς οργανισμούς, ιδίως με το Συμβούλιο της Ευρώπης, αφού βεβαιωθούν για τη συμπληρωματικότητα των μέσων που χρησιμοποιούνται για να τηρηθεί η ιδιαίτερη ταυτότητα και η αυτονομία δράσης κάθε οργάνου και οργανισμού.**

Η διάρκεια του προγράμματος είναι πενταετής, από το 1996 έως το 2000.

Από τώρα έως το έτος 2000, το πρόγραμμα Καλειδοσκόπιο 2000 θα μπορεί να υποστηρίξει, εκτός από τις πολιτιστικές ενέργειες αξιοποίησης και προβολής μεγάλης κλίμακας, 2000 γεγονότα και πολιτιστικά προγράμματα. Προτεραιότητα παρέχεται σε σχέδια που έχουν οργανωθεί από πολιτιστικά δίκτυα.

5. Κατάταξη των δαπανών/εσόδων

- ΜΥΔ
- Π

6. Είδος των δαπανών/εσόδων

6.1 Επιδότηση κατά 100%
Όχι

6.2 Επιδότηση για συγχρηματοδότηση από κοινού με άλλες χρηματοδοτικές πηγές του δημοσίου ή/και του ιδιωτικού τομέα.
Πρόκειται για τη συνήθη μορφή παρέμβασης με εταιρική σχέση με άλλες πηγές χρηματοδότησης που προέρχονται από δημόσιους ή ιδιωτικούς οργανισμούς.

6.3 Επιδότηση επιτοκίου
Όχι

6.4 Άλλα

6.5 Προβλέπεται, σε περίπτωση οικονομικής επιτυχίας της ενέργειας, μερική ή ολική επιστροφή της κοινοτικής χρηματοδότησης;
Όχι

6.6 Επιφέρει η προτεινόμενη ενέργεια μεταβολή του ύψους των εσόδων;
Όχι

7. Δημοσιονομικές επιπτώσεις στις πιστώσεις παρέμβασης

7.1 Οι υπολογισμοί γίνονται με βάση εκτιμήσεις του κόστους παρέμβασης ανά μονάδα και του αριθμού παρεμβάσεων.

7.2 Παρούσα κατάσταση και προγραμματισμός του προϋπολογισμού Καλειδοσκόπιο 2000

ΕΝΕΡ- ΓΕΙΑ	ΟΝΟΜΑ- ΣΙΑ	ΚΟΝΔΥ- ΛΙΟ ΚΕΦΑ- ΛΑΙΟ	ΠΡΟΫ- ΠΟΛΟ- ΓΙΣΜΟΣ 1994	1995	1996	1997	1998
	Αντιπρο- σωπευτι- κές ενέργειες	B3-2001	0,750	0,750	1,200	1,400	1,800
	Καλειδο- σκόπιο τμήματα I/III	B3-2001	2,350	2,450	2,900	3,200	3,600
	Επαγγελ- ματική τελειο- ποίηση	B3-2001	0,850	0,850	1,100	1,200	1,200
	Θέατρο και μουσική, μελέτες και επιχειρη- σιακές συνεδρι- άσεις	B3-2001	0,500	0,500	1,200	1,400	1,600
	Συνεργα- σία τρίτες χώρες	B3-2003	1,000	1,000	2,000	2,400	2,800
	ΣΥΝΟΛΟ		5,450	5,550	8,400	9,600	11,000

Προγραμματισμός του προγράμματος Καλειδοσκόπιο 2000

	1996	1997	1998	1999	2000	ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΑΤ. ECU
I. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ						
Ευρωπ. Ημέρα Πολιτισμού	25.000x 8 0.20	25.000x12 0.25	25.000x16 0.30	25.000x24 0.60	25.000x24 0.60	1.95
Ευρωπ. Πολιτιστ. Προτεύουσα	0.60	0.70	0.80	0.90	3.0 (3x1)	6.00
ΜΠΗΝΑΣ*						
Ενέργειες αντιπροσωπευτικές και κλίμακας στους τομείς**: - Τέχνες του θεάματος	1.20	1.30	1.40	2.50	2.50	8.9
- Εικαστικές τέχνες	0.35	0.35	0.40	1.00	1.00	3.1
- Εφαρμοσμένες τέχνες	0.15	0.15	0.15	0.50	0.50	1.45
II. ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΧΕΣΗ, ΔΙΚΤΥΑ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	4.30	5.35	5.90	11.90	12.30	39.75
III. ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ	0.20	0.25	0.30	0.60	0.60	1.95
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ	7.0	8.40	9.25	18.00	20.50	63.15
IV. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ						
Πληροφορίες, εκδόσεις, σχετικές με τις ενέργειες (2-3,5%)	0.20	0.20	0.25	0.50	0.50	1.65
Τεχνική βοήθεια στις Βρυξέλλες (8%)	0.30	0.40	0.50	1.00	1.00	3.20
ΣΥΝΟΛΟ	7.50	9.00	10.00	(19.5)	(22.00)	68.00

* Το εξωτερικό τμήμα του προγράμματος θα χρηματοδοτηθεί κυρίως από τον τίτλο IV του προϋπολογισμού.

** Όπως παραδείγματος χάρι: Ορχήστρα των Νέων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, Ορχήστρα Μπαρόκ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, Ίδρυμα Μότσαρτ, κλπ.

ΣΗΜ. Τα ποσά που αναφέρονται στους πίνακες είναι ενδεικτικά. Οι ετήσιες χορηγήσεις θα καθοριστούν από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού. Τα ποσά για το 1999 και 2000 αναγράφονται σε παρένθεση διότι δεν έχει γίνει ακόμη εσωτερικός προγραμματισμός.

8. Μέτρα που προβλέπονται στην πρόταση δράσης για την καταπολέμηση της απάτης

Όλες οι συμβάσεις περιλαμβάνουν ρήτρες που προβλέπουν τη δυνατότητα αιφνίδιων ελέγχων από τις υπηρεσίες διατάκτες του δημοσιονομικού ελέγχου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Εξάλλου, όλες οι πληρωμές υπόκεινται στην προσκόμιση τιμολογίων που φέρουν την μνεία "ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα".

9. Στοιχεία της ανάλυσης κόστους/αποτελεσματικότητας

9.1. Στόχοι και συνοχή με το δημοσιονομικό προγραμματισμό

Κύριος στόχος αυτής της ενέργειας είναι η αξιοποίηση και η προβολή του πλούτου και της πολιτιστικής πολυμορφίας των χωρών μας ως βασικού στοιχείου της ευρωπαϊκής ταυτότητας και επομένως της συμμετοχής στην Ένωση.

Με την υποστήριξη των πολιτιστικών ανταλλαγών μεταξύ των χωρών και περιφερειών της Ένωσης, το παρόν πρόγραμμα ανταποκρίνεται επίσης στην προσπάθεια:

- να ενθαρρυνθεί η καλλιτεχνική και πολιτιστική δημιουργία (άρθρο 128 παράγραφος 2), συμβάλλοντας στη διεύρυνση του κοινού των καλλιτεχνών και δημιουργών μας,
- να ευνοήσει την πρόσβαση στον πολιτιστικό τομέα ενός ευρύτερου και διαφοροποιημένου κοινού,
- να αξιοποιήσει τον τομέα των τεχνών και του πολιτισμού, ώστε να συμβάλει στη μεγιστοποίηση του δυναμικού δημιουργίας θέσεων απασχόλησης σε τέτοιου είδους δραστηριότητες, ιδίως υπερ των νέων,
- να τονώσει την πολιτιστική συνεργασία μεταξύ των χωρών μας καθώς και με ορισμένες τρίτες χώρες.

Οι στόχοι αυτοί εκφράζονται συγκεκριμένα με την υποστήριξη που παρέχει η Κοινότητα:

- στις πολιτιστικές εκδηλώσεις ευρωπαϊκής διάστασης (συμμετοχή φορέων τουλάχιστον τριών χωρών μελών), εφόσον σκοπός του προγράμματος είναι να συμβάλει στην υλοποίηση περίπου 2000 πολιτιστικών σχεδίων σε πέντε έτη.
Εξάλλου, στο πλαίσιο των 2000 αυτών σχεδίων, χορηγείται επίσης υποστήριξη για τις ενέργειες τελειοποίησης καλλιτεχνών, δημιουργών ή ερμηνευτών καθώς και άλλων φορέων του πολιτιστικού τομέα·
- στις εκδηλώσεις που είναι αντιπροσωπευτικές του ευρωπαϊκού πολιτισμού, που έχουν ευρωπαϊκή διάσταση και είναι μεγάλης κλίμακας, οι οποίες πραγματοποιούνται από ευρωπαϊκούς πολιτιστικούς φορείς (π.χ. : Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα, κλπ.)

Με το πρόγραμμα αυτό, η Κοινότητα προτίθεται να συμπληρώσει τις ενέργειες που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη στον τομέα της δημιουργίας και των καλλιτεχνικών και πολιτιστικών ανταλλαγών, τηρουμένης της αρχής της επικουρικότητας.

Το πρόγραμμα απευθύνεται άμεσα στους καλλιτέχνες, δημιουργούς ή ερμηνευτές, και στους οργανωτές πολιτιστικών εκδηλώσεων. Εξάλλου, αφορά κάθε είδους κοινό, στο βαθμό που οι πολιτιστικές εκδηλώσεις προορίζονται για να παρουσιαστούν όσο το δυνατόν ευρύτερα στους πολίτες της Κοινότητας και των τρίτων χωρών.

Η δημοσιονομική επίπτωση του προγράμματος απολογείται από το γεγονός ότι πρόκειται για νέα ενέργεια που ανταποκρίνεται στην αρχή της επικουρικότητας, καθώς και στις ανάγκες του πολιτιστικού τομέα, που βασίζονται στην ανάπτυξη της πολιτιστικής συνεργασίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Εξάλλου, η δημοσιονομική επίπτωση ανταποκρίνεται επίσης στην πρόσβαση, από το 1995, των τεσσάρων νέων κρατών μελών και στο άνοιγμα των πολιτιστικών προγραμμάτων στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, οι οποίες εκδήλωσαν όλες ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη συνεργασία στον πολιτιστικό τομέα.

9.2 Απολόγηση της ενέργειας

Προς το παρόν, οι πολιτιστικές ανταλλαγές και η διάδοση πολιτιστικών έργων είναι ακόμη πολύ περιορισμένες. Η κοινοτική επένδυση στον τομέα αυτό πρέπει επομένως να αυξηθεί ουσιαστικά, για να συμβάλει στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών και να εξασφαλίσει μεγαλύτερη πολιτιστική συνεργασία μεταξύ τους.

Εξάλλου, οι κοινωνίες μας που υπόκεινται σε ταχείες διαρθρωτικές αλλαγές και σε αναδιοργάνωση του χρόνου εργασίας, αφήνουν ολοένα και περισσότερο χώρο στον πολιτιστικό τομέα ως στοιχείο συμμετοχής, αντιπροσωπευτικό των ανθρωπίνων και δημοκρατικών αξιών, καθώς και καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού.

Ως εκ τούτου, έχει σημασία να ενισχυθεί η πολιτιστική επικοινωνία, ώστε να διαφυλαχθούν οι πολιτιστικές ταυτότητες και να εξασφαλιστεί σ'αυτές μεγαλύτερη προβολή στην Ευρώπη και έξω απ'αυτή, ώστε να μπορέσουν να εμπλουτιστούν ενδεχομένως χάρη σε ανταλλαγές και διμερείς επαφές.

Η κοινοτική υποστήριξη των γεγονότων και πολιτιστικών προγραμμάτων δεν αντικαθιστά καθόλου τις ενέργειες των κρατών μελών. Στόχος είναι να ευνοήσει την ευρωπαϊκή συνεργασία στον πολιτιστικό τομέα της, να συμπληρώσει και να στηρίξει τις ενέργειες των κρατών μελών στον τομέα των ανταλλαγών και της καλλιτεχνικής και πολιτιστικής δημιουργίας. Η προτεινόμενη ενέργεια πρέπει να τοποθετηθεί στο επίπεδο της Κοινότητας, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη δεν θα ήταν σε θέση να την αναπτύξουν μεμονωμένα σε αυτή την κλίμακα.

Η χρηματοδοτική υποστήριξη της Κοινότητας, έστω και περιορισμένη, προσδίδει προστιθέμενη αξία κοινωνικού και οικονομικού χαρακτήρα, διότι ενθαρρύνει τις επιχειρησιακές συντονισμένες ενέργειες και την εταιρική σχέση. Η υποστήριξη αυτή έχει πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα, διότι ενεργεί ως κίνητρο για την ανάληψη συμπληρωματικών δημόσιων και ιδιωτικών χρηματοδοτήσεων και διευκολύνει ως εκ τούτου τη χρηματοδοτική οργάνωση των διευρωπαϊκών σχεδίων· εξάλλου, επιτρέπει τη συμβολή για τη μεγιστοποίηση του δυναμικού δημιουργίας θέσεων απασχόλησης στον τομέα των τεχνών και του πολιτισμού (βλέπε κεφάλαιο 8 του Λευκού Βιβλίου) ιδίως υπέρ των νέων.

9.3 Παρακολούθηση και αξιολόγηση της ενέργειας

Μετά από δύο έτη εφαρμογής του προγράμματος, και εντός έξι μηνών μετά την παρέλευση αυτής της περιόδου, η Επιτροπή αφού ζητήσει τη γνώμη της επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 5, υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο μία έκθεση αξιολόγησης για τα επιτευχθέντα αποτελέσματα, την οποία συνοδεύουν ενδεχομένως ανάλογες προτάσεις.

Στο τέλος του προγράμματος, ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 5 η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο μία έκθεση σχετικά με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα του προγράμματος.

10. Διοικητικές δαπάνες(μέρος Α του προϋπολογισμού)

Συνεπάγεται η προτεινόμενη ενέργεια αύξηση του προσωπικού της Επιτροπής; Αν ναι, ποια είναι η εν λόγω αύξηση;

Όχι

Πρόταση απόφασης του
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την κατάρτιση ενός προγράμματος στήριξης στον τομέα του Βιβλίου και της
Ανάγνωσης

ARIANE

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η παρούσα πρόταση αφορά την εφαρμογή, σε κοινοτικό επίπεδο, μιας δράσης ενθάρρυνσης με σκοπό την προώθηση της μετάφρασης στην Ευρώπη :

1. Το άρθρο 128 της συνθήκης ΕΚ αναθέτει στην Κοινότητα να συμβάλει στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών σεβόμενη την εθνική και περιφερειακή πολυμορφία τους, και ταυτόχρονα να προβάλλει την κοινή πολιτιστική κληρονομιά.

Μεταξύ των τομέων συνεργασίας των κρατών μελών που μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο δράσεων ενθάρρυνσης περιλαμβάνονται ιδιαίτερα η βελτίωση της γνώσης και διάδοσης της ιστορίας των ευρωπαϊκών λαών και η λογοτεχνική δημιουργία.

2. Η μετάφραση συμβάλλει στη διάδοση των ιδεών και της γνώσης και γενικά στην εντατικοποίηση των πολιτιστικών και οικονομικών ανταλλαγών μεταξύ των κρατών μελών και του υπόλοιπου κόσμου.
3. Σε μία πολυπολιτισμική και πολύγλωσση κοινότητα, η μετάφραση αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την άμεση πρόσβαση όλων των ευρωπαίων πολιτών στον πλούτο και την πολυμορφία των εθνικών και περιφερειακών πολιτισμών. Στο πλαίσιο αυτό, σκοπός της κοινοτικής ενέργειας είναι να συνοδεύσει και να υποστηρίξει τις προσπάθειες που καταβάλλονται σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο από τα κράτη μέλη υπέρ της μετάφρασης, ούτως ώστε να συμβάλει, στο πλαίσιο του χώρου δίκως σύνορα, στην καλύτερη γνώση και αμοιβαία κατανόηση μεταξύ ευρωπαίων πολιτών και να προβάλλει την κοινή καταγωγή τους.
4. Η πρόσβαση του κοινού στα σύγχρονα έργα των άλλων χωρών και περιφερειών της Κοινότητας αντιμετωπίζει κοινωνικά και οικονομικά εμπόδια, ιδίως λόγω της γλωσσικής κατάταξης της Κοινότητας και των σημερινών περιορισμών της πολυγλωσσίας, καθώς και του κόστους της μετάφρασης.
5. Στο πλαίσιο αυτό, τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν εντείνει τις ενέργειες ή τα μέτρα ενίσχυσης προς τη μετάφραση υπέρ των εκδοτών ή μεταφραστών, τόσο για την έκδοση ξένων έργων μεταφρασμένων στην εθνική γλώσσα, όσο και για τις ενισχύσεις προς τη μετάφραση και την έκδοση εθνικών έργων που έχουν απήχηση στο εξωτερικό.
6. Οι αρμόδιοι στον πολιτιστικό τομέα διεθνείς οργανισμοί, ιδίως η Unesco και το Συμβούλιο της Ευρώπης, έχουν επίσης αναπτύξει ορισμένες ενέργειες υπέρ της μετάφρασης.

Το πρόγραμμα της Unesco για τη μετάφραση λογοτεχνικών έργων (συλλογή αντιπροσωπευτικών έργων Unesco) που δημιουργήθηκε το 1948 έχει ως στόχο να ενθαρρύνει τη μετάφραση και δημοσίευση κυρίως στην αγγλική και γαλλική λογοτεχνικών έργων της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς γραμμένων σε ορισμένες από τις λιγότερο διαδεδομένες γλώσσες. Τα αποτελέσματα αυτού του προγράμματος στις ευρωπαϊκές λογοτεχνίες είναι πολύ περιορισμένα (η Ευρώπη δεν θεωρείται ως προτεραιότητα στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος).

Το Συμβούλιο της Ευρώπης είχε αρχίσει το 1957 την εφαρμογή ενός προγράμματος ενίσχυσης της μετάφρασης έργων γραμμένων στις λιγότερο διαδεδομένες ευρωπαϊκές γλώσσες. Κάθε έτος, χορηγείτο μία ενίσχυση που κάλυπτε τα έξοδα μετάφρασης το πολύ δύο έργων που πρότειναν τα κράτη μέλη. Η εμπειρία δεν αποδείχθηκε ικανοποιητική και εγκαταλήφθηκε το 1967.

Το 1993, άρχισε και πάλι μία ενέργεια υπέρ της μετάφρασης, μετά από αίτημα των Υπουργών Πολιτισμού. Ο προϋπολογισμός του πολιτιστικού ταμείου του Συμβουλίου της Ευρώπης που προορίζεται για την υποστήριξη της μετάφρασης και κατάρτισης των μεταφραστών ανέρχεται, το 1994, σε 15.152 ECU. Οι προτεραιότητες που τέθηκαν στο πλαίσιο αυτό είναι η υποστήριξη της μετάφρασης κειμένων για παιδιά και επιστημονικών κειμένων σημαντικών για όλες τις ευρωπαϊκές χώρες.

7. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, δίνοντας συνέχεια στο ψήφισμα του Συμβουλίου και των αρμόδιων για τα πολιτιστικά θέματα υπουργών της 18ης Μαΐου 1989 σχετικά με την προώθηση του βιβλίου και της ανάγνωσης, άρχισε την εφαρμογή, από το 1989, και για πειραματική περίοδο 5 ετών, ενός πρότυπου σχεδίου χρηματοδοτικής ενίσχυσης των μεταφράσεων σύγχρονων λογοτεχνικών έργων. Η πρότυπη αυτή ενέργεια ενίσχυσε σημαντικά την ειδική ενίσχυση που χορηγεί η Κοινότητα από το 1982 στη λογοτεχνική μετάφραση.
8. Οι λεπτομέρειες οργάνωσης του πρότυπου σχεδίου θεσπίστηκαν από την Επιτροπή Πολιτιστικών Θεμάτων και δημοσιεύονται κάθε έτος στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ο συνολικός προϋπολογισμός του πρότυπου σχεδίου είναι 1 εκατ ECU για 5 έτη, δηλαδή μέση ετήσια χορήγηση 200.000 ECU, και για την περίοδο 1990-93, 258 έργα μεταφράστηκαν με τη βοήθεια της Κοινότητας επί 813 σχεδίων που υποβλήθηκαν (δηλαδή 31,65% του συνόλου), για τα οποία το συνολικό ποσό ανήλθε σε 850.443 ECU (μέσο κόστος μιας μετάφρασης 3.296 ECU).
9. Στην ανακοίνωση για τις "Νέες προοπτικές για τη δράση της Κοινότητας στον πολιτιστικό τομέα", η Επιτροπή ανέφερε ότι πρέπει να αναπτυχθεί η δράση της Κοινότητας υπέρ της μετάφρασης και ιδιαίτερα :
 - να υποστηριχθεί η μετάφραση μεγαλύτερου αριθμού λογοτεχνικών έργων,
 - να ληφθούν περισσότερα υπόψη οι λιγότερο διαδεδομένες γλώσσες,
 - να ληφθεί μεγαλύτερη μέριμνα για την ενίσχυση των διαφόρων λογοτεχνικών ειδών και ιδίως όσων δημοσιεύονται σε περιορισμένο βαθμό (θέατρο, ποίηση, κτλ...)
 - να εισαχθούν ειδικά τμήματα - και ιδίως η μετάφραση έργων αναφοράς - ούτως ώστε να είναι δυνατή η καλύτερη γνώση και διάδοση του πολιτισμού και της ιστορίας των ευρωπαϊκών λαών,
 - να προσφερθούν στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης οι δυνατότητες που παρέχονται από την υφιστάμενη δράση.
10. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στα ψηφίσματα (A3-0159/92-Larive) (A3-0396/93-Barzanti) και (A3-0386/93-Capanaro) κυρίως, ζήτησε σημαντική ενίσχυση της κοινοτικής δράσης υπέρ της μετάφρασης και γενικότερα υπέρ του βιβλίου και της ανάγνωσης.
11. Το Συμβούλιο και οι αρμόδιοι για τα πολιτιστικά θέματα υπουργοί, στα συμπεράσματα της 12ης Νοεμβρίου 1992 για τις "κατευθυντήριες γραμμές μιας πολιτιστικής δράσης της Κοινότητας", επέμειναν στη σημασία που αποδίδουν στη μετάφραση και ζήτησαν συγκεκριμένα να δοθεί προτεραιότητα στις ευρωπαϊκές γλώσσες που είναι λιγότερο διαδεδομένες.
12. Επίσης, η Επιτροπή, στην ανακοίνωση της Ιουλίου 1994 για την "δράση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στον πολιτιστικό τομέα" θεώρησε το βιβλίο και την ανάγνωση ως τομέα προτεραιότητας για την εφαρμογή του άρθρου 128 και διευκρίνησε το πλαίσιο των ενεργειών ενθάρρυνσης που θα μπορούσαν να στηρίξουν και να συμπληρώσουν τις προσπάθειες των κρατών μελών στο πλαίσιο της αρχής της επικουρικότητας, ιδίως μέσω της μετάφρασης.
13. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή προτείνει το πρόγραμμα ARIANE σκοπός του οποίου είναι :
 - να ενθαρρύνει τη μεγαλύτερη διάδοση σύγχρονων λογοτεχνικών έργων που είναι αντιπροσωπευτικά του πολιτισμού των κρατών μελών, παρέχοντας προτεραιότητα στις μεταφράσεις έργων που είναι γραμμένα στις λιγότερο διαδεδομένες γλώσσες της Κοινότητας.
 Η αντιπροσωπευτική ενέργεια που καλείται "Βραβείο Αριστείο" - Ευρωπαϊκό βραβείο λογοτεχνίας και ευρωπαϊκό βραβείο μετάφρασης - αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενεργειών που αποσκοπούν στην αξιοποίηση και προβολή, μέσω της μετάφρασης, του πλούτου και της πολυμορφίας της λογοτεχνικής δημιουργίας της Κοινότητας. Εξάλλου, για να αυξηθεί η απήχηση, προτείνεται εδώ ενισχυμένη συνέργεια αυτών των βραβείων και της ενίσχυσης στη λογοτεχνική μετάφραση (Ariane - τμήμα I),

- να συμβάλει, μέσω της μετάφρασης, στη διάδοση δραματικών σύγχρονων έργων, ώστε να παρουσιαστεί στο ευρωπαϊκό κοινό ένας ποικίλος και αντιπροσωπευτικός κατάλογος των πολιτισμών των κρατών μελών,
- να ευνοήσει τη διάδοση έργων αναφοράς, ώστε να καταστεί δυνατή η καλύτερη γνώση του πολιτισμού και της ιστορίας των ευρωπαϊκών λαών, ιδίως στους τομείς που αναφέρονται στα εδάφια 2 και 4 του άρθρου 128 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,
- να συνοδεύσει και να συμπληρώσει τις προσπάθειες που καταβάλλονται σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο με μια σειρά ενεργειών σε κοιντικό πλαίσιο που αφορούν κυρίως τη συνεργασία υπό μορφή δικτύων και την εταιρική σχέση, την κατάρτιση και την τελειοποίηση, καθώς και την έρευνα και τις μελέτες, ώστε να συνοδεύσουν και να συμπληρώσουν καλύτερα στο προηγούμενο και μετέπειτα στάδιο τις κοινοτικές ενέργειες διάδοσης και αξιοποίησης,
- να ευνοήσει τη συνεργασία της Κοινότητας και των κρατών μελών με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς και ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης στον τομέα του βιβλίου και της ανάγνωσης, χωρίς να παραβιάζεται η ιδιαίτερη ταυτότητα και αυτονομία δράσης κάθε οργάνου και οργανισμού. Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπονται ειδικές λεπτομέρειες για το άνοιγμα του προγράμματος στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης που έχουν συνάψει συμφωνία σύνδεσης - ευρωπαϊκή συμφωνία - η οποία περιέχει ειδική πολιτιστική ρήτρα. Εξάλλου, ιδιαίτερη προσοχή αποδίδεται επίσης, στο πλαίσιο των αμοιβαίων σχέσεων της Κοινότητας και των κρατών μελών με τις τρίτες χώρες, σε ορισμένες χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Κοινοπολιτείας Ανεξάρτητων Κρατών που έχουν προβλέψει να καταστήσουν τη μετάφραση τομέα προτεραιότητας της πολιτιστικής τους συνεργασίας.

Πρόταση απόφασης του
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

94/ 0189 (COD)

σχετικά με την θέσπιση ενός προγράμματος στήριξης στον τομέα του Βιβλίου
και της Ανάγνωσης

ARIANE

Το ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ
Το ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη :

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 128,
την πρόταση της Επιτροπής,
τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Εκτιμώντας :

ότι η συνθήκη αναθέτει στην Κοινότητα την αποστολή :

- να συμβάλει στην ανάπτυξη των πολιτισμών των κρατών μελών σεβόμενη την εθνική και περιφερειακή πολυμορφία τους,
- να ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών και, αν αυτό είναι αναγκαίο, να υποστηρίζει και να συμπληρώνει τη δράση τους ιδίως όσον αφορά την καλλιτεχνική και λογοτεχνική δημιουργία,
- να ευνοεί τη συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς στον πολιτιστικό τομέα, και ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης,

ότι η προώθηση της μετάφρασης συμβάλλει στη γνώση και διάδοση του πολιτισμού και της ιστορίας των ευρωπαϊκών λαών, καθώς και στη διατήρηση της πολυμορφίας της λογοτεχνικής δημιουργίας και της γραπτής κληρονομιάς στις διάφορες εθνικές και τοπικές γλώσσες, καθώς και στις διαπολιτιστικές ανταλλαγές και ευνοεί την πρόσβαση των πολιτών στον πολιτιστικό τομέα, ιδίως των λιγότερο ευνοημένων,

ότι πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια για την ενθάρρυνση της μετάφρασης ποιότητας των έργων μέσα στην Κοινότητα, ιδίως με την τελειοποίηση των επαγγελματιών αυτού του τομέα,

τη σημασία την οποία αποδίδουν τα όργανα της Κοινότητας στη γνώση και διάδοση της λογοτεχνικής δημιουργίας, ιδίως μέσω της μετάφρασης, όπως αποδεικνύουν :

- το ψήφισμα του Συμβουλίου και των αρμόδιων για τα πολιτιστικά θέματα υπουργών που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου της 9ης Νοεμβρίου 1987 για την προώθηση της μετάφρασης σημαντικών έργων του ευρωπαϊκού πολιτισμού⁽¹⁾,
- το ψήφισμα του Συμβουλίου και των αρμόδιων για τα πολιτιστικά θέματα υπουργών που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου της 18ης Μαΐου 1989 σχετικά με την προώθηση του βιβλίου και της ανάγνωσης⁽²⁾,
- το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την προώθηση του βιβλίου και της ανάγνωσης στην Ευρώπη⁽³⁾,
- τα συμπεράσματα του Συμβουλίου και των Υπουργών Πολιτισμού που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου της 12ης Νοεμβρίου 1992 για τις κατευθυντήριες γραμμές μιας πολιτιστικής δράσης της Κοινότητας⁽⁴⁾,
- το ψήφισμα του Συμβουλίου και των Υπουργών που συνήλθαν στο πλαίσιο του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 1993 για την προώθηση της μετάφρασης ευρωπαϊκών δραματικών έργων⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ ΕΕ C 309, 19.11.1987, σ. 3

⁽²⁾ ΕΕ C 183, 20.7.1989, σ. 1

⁽³⁾ ΕΕ C 42, 15.2.1993, σ. 182

⁽⁴⁾ ΕΕ C 336, 19.12.1992, σ. 1

⁽⁵⁾ ΕΕ C 160, 12.6.1993, σ. 1

την ανακοίνωση της Επιτροπής της 27ης Ιουλίου 1994 για "τη δράση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στον πολιτιστικό τομέα", η οποία θεώρησε το βιβλίο και την ανάγνωση ως τομέα προτεραιότητας, και διευκρίνησε το πλαίσιο των δράσεων ενθάρρυνσης που μπορούν να στηρίξουν και να συμπληρώσουν τις προσπάθειες των κρατών μελών, στο πλαίσιο της αρχής της επικουρικότητας,

ότι, σε πρώτο στάδιο, οι δράσεις ενθάρρυνσης της Κοινότητας υπέρ του βιβλίου και της ανάγνωσης βασίζονται κατά προτεραιότητα στη μετάφραση λογοτεχνικών και θεατρικών έργων, καθώς και έργων αναφοράς στον πολιτιστικό τομέα, τα οποία συμπληρώνονται στο προηγούμενο και μετέπειτα στάδιο από συνοδευτικές ενέργειες,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Θεσπίζεται, για περίοδο 5 ετών από το 1996 κοινοτικό πρόγραμμα δράσης σκοπός του οποίου είναι να προωθήσει τη γνώση και τη διάδοση της ευρωπαϊκής λογοτεχνικής δημιουργίας, ιδίως μέσω της μετάφρασης (πρόγραμμα ARIANE) το οποίο στο εξής κелеίται "πρόγραμμα".

Άρθρο 2

Οι στόχοι του προγράμματος είναι οι εξής :

- να ενθαρρύνει τη μεγαλύτερη διάδοση σύγχρονων λογοτεχνικών έργων αντιπροσωπευτικών του πολιτισμού των κρατών μελών, παρέχοντας προτεραιότητα στις μεταφράσεις έργων που είναι γραμμένα σε λιγότερο διαδεδομένες γλώσσες της Κοινότητας, και εξασφαλίζοντας την αξιοποίησή τους κυρίως με συμβολικές ενέργειες,
- να συμβάλει, μέσω της μετάφρασης, στην διάδοση σύγχρονων θεατρικών έργων, ώστε να παρουσιάζει στο ευρωπαϊκό κοινό ένα ποικίλο ρεπερτόριο αντιπροσωπευτικό των πολιτισμών των κρατών μελών,
- να ευνοήσει τη διάδοση έργων αναφοράς, ώστε να μπορέσει να βελτιωθεί η γνώση του πολιτισμού και της ιστορίας των ευρωπαϊκών λαών, ιδίως στους τομείς που αναφέρονται στις παραγράφους 2 και 4 του άρθρου 128 της Συνθήκης,
- να συνοδεύσει και να συμπληρώσει τις προσπάθειες που καταβάλλονται σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο με μία σειρά ενεργειών από κοινοτικής πλευράς που αφορούν ιδίως τη συνεργασία υπό μορφή δικτύων και την εταιρική σχέση, την κατάρτιση και την τελειοποίηση, την έρευνα και τις σπουδές.

Άρθρο 3

Οι ενέργειες που περιγράφονται στο παράρτημα εφαρμόζονται για την επίτευξη των στόχων που προβλέπονται στο άρθρο 2. Εφαρμόζονται δε σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 6.

Άρθρο 4

Κατά την εφαρμογή του προγράμματος, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη ευνοούν τη συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τη συνεργασία με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς στον πολιτιστικό τομέα και ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης· όσον αφορά τους εν λόγω οργανισμούς, απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή ώστε να αποφευχθεί κάθε επικάλυψη και να εξασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα των αναπτυσσόμενων ενεργειών χωρίς να παραβιάζεται η ιδιαίτερη ταυτότητά τους και η αυτονομία δράσης κάθε οργάνου και οργανισμού.

Στο παράρτημα προβλέπονται ειδικές λεπτομέρειες για το άνοιγμα του προγράμματος στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, οι οποίες έχουν υπογράψει και κυρώσει συμφωνία σύνδεσης με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα η οποία περιέχει πολιτιστική ρήτρα.

Επίσης αποδίδεται ιδιαίτερη σημασία, στο πλαίσιο των αμοιβαίων σχέσεων της Κοινότητας και των κρατών μελών με τις τρίτες χώρες, σε ορισμένες χώρες που προτίθενται να καταστήσουν τη μετάφραση τομέα προτεραιότητας της πολιτιστικής τους συνεργασίας.

Άρθρο 5

Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή του προγράμματος. Κατά την εκτέλεση του έργου αυτού επικουρείται από την επιτροπή για τις ενέργειες ενθάρρυνσης στον πολιτιστικό τομέα, που προβλέπεται στο άρθρο 4 της απόφασης αριθ. της , σχετικά με το πρόγραμμα Καλειδοσκόπιο 2000.

Άρθρο 6

Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην εν λόγω επιτροπή σχέδιο των μέτρων που πρόκειται να ληφθούν. Η συμβουλευτική επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό, μέσα σε προθεσμία που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος και, αν χρειασθεί, προβαίνει σε ψηφοφορία.

Η γνώμη καταχωρείται στα πρακτικά. Επιπλέον κάθε κράτος μέλος έχει το δικαίωμα να ζητήσει να καταχωρηθεί η θέση του στα πρακτικά.

Η Επιτροπή λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη της τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής και την ενημερώνει για τον τρόπο με τον οποίο έλαβε υπόψη τη γνώμη αυτή.

Άρθρο 7

Μετά από δύο έτη εφαρμογής του προγράμματος, και εντός έξι μηνών μετά την παρέλευση αυτής της περιόδου, η Επιτροπή, αφού ζητήσει τη γνώμη της επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 5, υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο μια έκθεση αξιολόγησης σχετικά με τα επιτευχθέντα αποτελέσματα η οποία συνοδεύεται, ενδεχομένως, από ανάλογες προτάσεις.

Κατά τη λήξη του προγράμματος, και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 6, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, μια έκθεση σχετικά με την πραγματοποίηση και τα αποτελέσματα του προγράμματος.

Άρθρο 8

Το πρόγραμμα, το οποίο περιέχει τις πρακτικές ενδείξεις σχετικά με τη διαδικασία, τις διαρθρώσεις οργάνωσης σε εθνικό επίπεδο με τις οποίες εξασφαλίζεται τεχνική βοήθεια για τα πολιτιστικά σχέδια, τις προθεσμίες υποβολής υποψηφιότητας καθώς και την τεκμηρίωση που πρέπει να συνοδεύει την αίτηση, δημοσιεύεται κάθε έτος στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, C.

Άρθρο 9

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Άρθρο 10

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πρόγραμμα κοινοτικής στήριξης στον τομέα του Βιβλίου και της Ανάγνωσης

Δράση ενθάρρυνσης του προγράμματος ARIANE

Οι ενέργειες του προγράμματος συνοδεύονται από σύντομες πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή τους, οι οποίες παρουσιάζονται ενδεικτικά. Οι λεπτομέρειες θα θεσπιστούν αργότερα, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 6.

Τμήμα Ι. Αξιοποίηση και προβολή

1. Ενισχύσεις στη μετάφραση

α) Ενίσχυση στη μετάφραση σύγχρονων λογοτεχνικών έργων με στόχο την ευρύτερη διάδοση με τη δημοσίευση

Η ενίσχυση χορηγείται στη μετάφραση σύγχρονων λογοτεχνικών έργων (μυθιστόρημα, νουβέλα, δοκίμιο, ιστορία της λογοτεχνίας, βιογραφία, θέατρο, ποίηση) των αντιπροσωπευτικών του πολιτισμού της χώρας από την οποία προέρχονται και που είναι δυνατόν να ενδιαφέρουν ένα ευρύ ευρωπαϊκό κοινό.

Ως σύγχρονη λογοτεχνία νοείται η λογοτεχνία που δημοσιεύθηκε για πρώτη φορά κατά τον 20ο αιώνα και κατά προτίμηση εκείνη που δημοσιεύθηκε για πρώτη φορά μετά το 1945. Κατ'εξαίρεση, θα μπορούν να επιλεγούν και λογοτεχνικά έργα που δημοσιεύθηκαν στο τέλος του 19ου αιώνα.

Επιλέξιμα είναι τα έργα που έχουν ήδη μεταφραστεί και δημοσιευθεί σε δύο γλώσσες της Κοινότητας (εκτός από τη γλώσσα του πρωτοτύπου). Η ενίσχυση προορίζεται για την υποστήριξη της μετάφρασης σε δύο συμπληρωματικές γλώσσες.

Για να δοθεί προτεραιότητα στις λιγότερο διαδεδομένες γλώσσες, τα έργα που έχουν γραφτεί στις γλώσσες αυτές μπορούν να τύχουν αμέσως της ενίσχυσης στη μετάφραση σε δύο άλλες γλώσσες της Κοινότητας χωρίς να έχουν προηγουμένως μεταφραστεί σε άλλες κοινοτικές γλώσσες.

Η ενίσχυση χορηγείται επίσης στη μετάφραση έργων των οποίων η δημοσίευση στην ευρωπαϊκή αγορά θεωρείται ως μη βιώσιμη χωρίς επιδότηση από την Κοινότητα.

Η αίτηση επιδότησης υποβάλλεται από ένα ή περισσότερους εκδότες υπηκόους κράτους μέλους της Κοινότητας στην Επιτροπή, Μονάδα Πολιτιστική Δράση (200 rue de la Loi - B-1049 Bruxelles). Η σύμφωνη γνώμη του ή των μεταφραστών πρέπει να αναφέρεται στην αίτηση που υποβάλλεται από τον ή τους εκδότες.

Η επιδότηση μπορεί να καλύψει μέχρι 100% την αμοιβή του μεταφραστή η οποία καθορίζεται σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική της σχετικής αγοράς.

Ο εκδότης αναλαμβάνει τη δέσμευση να αναφέρει σε εμφανές σημείο το όνομα του μεταφραστή και τη συνεισφορά της Επιτροπής.

Οι εκδότες πρέπει να πιστοποιήσουν ότι κατέχουν τα δικαιώματα που συνδέονται ενδεχομένως με τη δημοσίευση ή/και τη μετάφραση του έργου που αποτελεί αντικείμενο της αίτησης.

Τα επιλέξιμα έργα επιλέγονται δύο φορές ανά έτος με βάση τις εξής προτεραιότητες:

- τη λογοτεχνική ποιότητα του έργου
- την αξιοποίηση και προβολή των λογοτεχνιών των χωρών της Κοινότητας και ιδίως των έργων που είναι γραμμένα σε λιγότερο διαδεδομένες γλώσσες.

β) Ενίσχυση στη μετάφραση θεατρικών έργων με σκοπό την ευρύτερη διάδοση με την παρουσίαση στο κοινό

Η ενίσχυση παρέχεται στη μετάφραση θεατρικών έργων τα οποία έχουν παρουσιαστεί στη σκηνή ή σε οπτικοακουστική μετάδοση και τα οποία έχουν ήδη αναγνωριστεί ως ένα βαθμό από τους κριτικούς και το κοινό.

Η ενίσχυση προορίζεται, κατά προτεραιότητα, για τα σύγχρονα έργα που έχουν γραφτεί μετά το 1945.

Τα προτεινόμενα για μετάφραση έργα πρέπει να βασίζονται σε συγκεκριμένο σχέδιο παρουσίασης στο κοινό.

Η αρχική αίτηση υποβάλλεται από τους διευθυντές, σκηνοθέτες ή παραγωγούς που είναι υπήκοοι κράτους μέλους της Κοινότητας, με σκοπό την παρουσίαση του θεατρικού έργου στο κοινό. Η αίτηση υποβάλλεται ταυτόχρονα στην Κοινότητα και στους αρμόδιους για τις επαφές που εκφέρουν γνώμη σχετικά με την προτεραιότητα των υποβαλλόμενων σχεδίων. Η τελική επιλογή των έργων προς μετάφραση γίνεται αφού ληφθεί κυρίως υπόψη η ποιότητα των έργων που προτείνονται για μετάφραση. Όσον αφορά την επιλογή των γλωσσών μετάφρασης, πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε να υπάρχει ισορροπία ανάμεσα στις γλώσσες που είναι ευρέως διαδεδομένες και εκείνες που είναι λιγότερο διαδεδομένες, ώστε να αυξηθεί η δυνατότητα να γίνουν γνωστά τα έργα αυτά σε ένα ευρύ αλλά και διαφοροποιημένο κοινό.

Η ενίσχυση χορηγείται υπό μορφή επιδότησης μετάφρασης μέχρι ποσού 3.500 ECU. Η επιδότηση δε συνδέεται καθόλου με τα δικαιώματα που θα μπορούσαν να οφείλονται στους συγγραφείς και μεταφραστές στο πλαίσιο της ενδεχόμενης παράστασης, μετάδοσης ή δημοσίευσης του μεταφρασμένου έργου.

Οι αρμόδιοι για τις επαφές είναι οι θεματοφύλακες των μεταφράσεων που έγιναν με την υποστήριξη της Επιτροπής και έχουν την υποχρέωση να μεριμνούν ώστε οι μεταφράσεις να παραδίδονται μόνο στους επαγγελματίες που ενδιαφέρονται να παρουσιάσουν, να μεταφράσουν ή να δημοσιεύσουν το έργο και οι οποίοι έχουν λάβει, για το σκοπό αυτό, την άδεια των εχόντων τα δικαιώματα, ενώ η τελευταία αυτή πρόταση εφαρμόζεται τηρουμένων των αναλογιών για τα πρόσωπα που αναφέρονται ανωτέρω.

Υ) Ενίσχυση στη μετάφραση έργων αναφοράς με σκοπό την ευρύτερη διάδοση των πληροφοριών μεταξύ των επαγγελματιών και των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών

Ενίσχυση στη μετάφραση έργων αναφοράς αποσκοπεί στο να διευκολύνει τις ανταλλαγές πληροφοριών και εμπειρίας και να ευνοήσει κατ'αυτό τον τρόπο τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών στους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 128 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ιδιαίτερα δε στους τομείς που θα αναπτυχθούν κατά προτεραιότητα από την Κοινότητα στο πλαίσιο της πολιτιστικής της δράσης.

Αυτό το είδος δράσης παρουσιάζει δυνάμει μεγάλη κοινοτική προστιθέμενη αξία. Λαμβανομένου υπόψη ωστόσο του ευρύτατου πεδίου που καλείται να καλύψει η δράση αυτή, η ενίσχυση στη μετάφραση έργων αναφοράς θα αναπτυχθεί - τον πρώτο καιρό - υπό μορφή πειραματικής και περιορισμένης επιδεικτικής ενέργειας.

Η ενίσχυση στη μετάφραση έργων αναφοράς παρέχεται σε μελέτες ή εκθέσεις αφιερωμένες στις πρακτικές και τα συστήματα που υπάρχουν στα κράτη μέλη στον πολιτιστικό τομέα, τα οποία επιτρέπουν την προβολή των προβλημάτων κοινού ενδιαφέροντος που υπάγονται κυρίως στο άρθρο 128 παράγραφοι 2 και 4.

Η αίτηση συνοδεύεται από τις πληροφορίες που απαιτούνται για να αξιολογηθεί η ουσιαστική προσφορά του έργου του οποίου ζητείται η μετάφραση για τη γνώση του εξεταζόμενου τομέα. Επίσης αναφέρονται οι γλώσσες-στόχος και περιλαμβάνεται η γραπτή έγκριση του συγγραφέα και του μεταφραστή.

Μέχρι 100 έργα αναφοράς θα μπορούν να μεταφραστούν σε δύο γλώσσες τουλάχιστον, επί περίοδο πέντε ετών.

Η αίτηση συνοδεύεται από τις πληροφορίες που απαιτούνται για να αξιολογηθεί η ουσιαστική προσφορά του έργου του οποίου ζητείται η μετάφραση για τη γνώση του εξεταζόμενου τομέα και από γραπτή έγκριση του συγγραφέα.

Τα έργα προτείνονται στην Επιτροπή από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, ενώ η επιλογή γίνεται, με βάση το ενδιαφέρον που παρουσιάζουν για τη μετάφραση τα έργα αυτά, από τους αντιπροσώπους που έχουν ορίσει τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της συμβουλευτικής

επιτροπής για τις δράσεις ενθάρρυνσης στον πολιτιστικό τομέα. Τα έργα θα μπορούν να μεταφραστούν στο μεγαλύτερο αριθμό γλωσσών που κρίνεται αναγκαίος.

Η κοινοτική συνεισφορά εγκρίνεται, μετά από γραπτή έγκριση του μεταφραστή, σύμφωνα με δύο διαφορετικούς τρόπους ανάλογα με την προέλευση του έργου:

- εάν το προτεινόμενο προς μετάφραση έργο υποβάλλεται μέσω του κράτους μέλους από ένα εκδότη προκειμένου να προταθεί στην ευρωπαϊκή αγορά, η κοινοτική ενίσχυση χορηγείται με όρους ανάλογους με εκείνους που προβλέπονται για την ενίσχυση στη μετάφραση σύγχρονων λογοτεχνικών έργων (τμήμα I-1α)
- εάν το έργο που προτείνεται για μετάφραση μέσω του κράτους μέλους δεν προορίζεται για εμπορική εκμετάλλευση (παραδείγματος χάρη πραγματοποιείται για λογαριασμό πανεπιστημίου, κέντρου ερευνών, ειδικευμένου ινστιτούτου, κλπ.) η κοινοτική ενίσχυση χορηγείται υπό μορφή ποσού σκοπός του οποίου είναι να επιτρέψει στους μεταφραστές να διεκπεραιώσουν σωστά την εργασία τους με όρους ανάλογους με εκείνους που προβλέπονται για την ενίσχυση στη μετάφραση δραματικών έργων (τμήμα I-1β).

Η Επιτροπή θα δημοσιεύει κατά περιόδους τον κατάλογο και τις αναφορές των έργων που μεταφράζονται με αυτόν τον τρόπο.

2. Αντιπροσωπευτική ενέργεια : Βραβείο Αριστείο, συνδυασμός με την ενίσχυση στην μετάφραση

Βραβείο Αριστείο: ευρωπαϊκό λογοτεχνικό βραβείο και ευρωπαϊκό βραβείο μετάφρασης

Με την προβολή που παρέχουν σε ορισμένα έργα ποιότητας, τα βραβεία Αριστείο (ευρωπαϊκό λογοτεχνικό βραβείο και ευρωπαϊκό βραβείο μετάφρασης) αποτελούν παράγοντα της γνώσης και διάδοσης της λογοτεχνικής δημιουργίας και ταυτόχρονα κίνητρο για τη μετάφραση και τη δημιουργία των έργων, ιδίως των έργων νέων δημιουργών.

Χωρίς να προδικάζουν ενδεχόμενες τροποποιήσεις που είναι δυνατόν να επέλθουν, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 6 της παρούσας απόφασης, στις λεπτομέρειες οργάνωσης αυτών των βραβείων, οι βασικοί κανόνες που διέπουν την ενέργεια αυτή, οι οποίοι δημοσιεύθηκαν στην ΕΕ ΕΚ 90/С35/04, επαναλαμβάνονται αυτούσιοι.

Γι' αυτό το λόγο, τα έργα που προτείνονται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού λογοτεχνικού βραβείου δικαιούνται αυτόματα να τύχουν της ενίσχυσης στη μετάφραση σε τουλάχιστον δύο επιπλέον γλώσσες, η οποία προβλέπεται με όρους ανάλογους με εκείνους που προβλέπονται για την ενίσχυση στη μετάφραση λογοτεχνικών έργων (τμήμα I.1α), εφόσον υποβληθεί για το σκοπό αυτό αίτηση από ένα εκδότη απευθείας στην Επιτροπή.

Τμήμα II. Συνοδευτικά μέτρα

Η ενίσχυση στη μετάφραση δεν αποτελεί αυτοσκοπό αλλά μέσο που επιτρέπει την προώθηση της γνώσης και της διάδοσης των ευρωπαϊκών πολιτισμών και ιδίως της λογοτεχνικής δημιουργίας, γι' αυτό οι κοινοτικές ενέργειες ενίσχυσης στη μετάφραση πρέπει να συνοδεύονται προηγουμένως και εν συνεχεία από άλλες κοινοτικές ενέργειες που αποσκοπούν στην τόνωση και υποστήριξη των προσπαθειών που έχουν αναλάβει οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και οι επαγγελματίες του σχετικού τομέα, αποδίδοντας σε αυτές ευρωπαϊκή διάσταση.

1. Ενθάρρυνση των συνεργιών σε ευρωπαϊκό πλαίσιο μέσω των δικτύων και ανάπτυξη της εταιρικής σχέσης

Ενθάρρυνση της ποιότητας της λογοτεχνικής μετάφρασης σε συνεργασία με επαγγελματικά δίκτυα και οργανισμούς όπως η Διεθνής Ομοσπονδία Μεταφραστών, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των Ενώσεων Μεταφραστών Λογοτεχνικών Έργων, το ευρωπαϊκό δίκτυο των

σωμάτων μεταφραστών λογοτεχνικών έργων για την υποστήριξη πρωτοβουλιών που αποσκοπούν κυρίως :

- στην προώθηση της λογοτεχνικής μετάφρασης, ιδίως της λογοτεχνικής μετάφρασης ποιότητας
- στην ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας μεταξύ επαγγελματιών της μετάφρασης
- στην ενθάρρυνση της ανάπτυξης πρωτοβουλιών εταιρικής σχέσης, σε συνάρτηση με την περιφερειακή διοίκηση ή/και με άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, σκοπός των οποίων είναι να ενθαρρυνθεί η ενίσχυση στη μετάφραση έργων στην Ευρώπη
- στην ενθάρρυνση των πρωτοβουλιών που αναπτύσσονται με εταιρική σχέση με στόχο να καταστεί ευκολότερη η πρόσβαση, ιδίως με τη χρησιμοποίηση των νέων τεχνολογιών και άλλων δυνατοτήτων των πολλαπλών μέσων, στα δεδομένα και τις πληροφορίες που είναι αναγκαία για τη διάδοση των μεταφρασμένων έργων.

Ενθάρρυνση των πρωτοβουλιών που αναπτύσσονται από τα δίκτυα βιβλιοθηκών στην Ευρώπη, καθώς και των επαγγελματικών οργανώσεων του τομέα, που αποσκοπούν κυρίως στην ανταλλαγή εμπειριών σε ευρωπαϊκό επίπεδο για την προώθηση και προβολή της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας, καθώς και για ορισμένα άλλα θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Η ενέργεια αυτή αποτελεί συμπλήρωμα των πρωτοβουλιών που αναπτύσσει η ΓΔ XIII στον τομέα της μηχανοργάνωσης των βιβλιοθηκών.

Ενθάρρυνση των πρωτοβουλιών και συναντήσεων που πραγματοποιούνται από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης, ενδεχομένως σε συνεργασία με τα επαγγελματικά δίκτυα, ιδίως τα δίκτυα των μικρομεσαίων εκδοτών, τα δίκτυα βιβλιοπωλείων και τις μη κερδοσκοπικές ενώσεις ή ιδρύματα που εργάζονται στον τομέα του βιβλίου. Σκοπός της ενέργειας αυτής είναι κυρίως να προωθήσει και να διευκολύνει την πρόσβαση, διάδοση και γνώση των ευρωπαϊκών λογοτεχνιών και να το επιτύχει αυτό, μεταξύ άλλων, διευκολύνοντας την πρόσβαση στα μέσα που προσφέρουν οι νέες δυνατότητες των πολλαπλών μέσων.

Ενίσχυση στην αξιολόγηση και διάδοση των αποτελεσμάτων των ερευνών και πρωτοβουλιών που έχουν αναληφθεί σ' αυτό το πλαίσιο.

2. Συνοδευτικές ενέργειες σκοπός των οποίων είναι κυρίως η πρόσβαση του πολίτη και ιδίως των νέων

Ειδικές ενέργειες που θα συνοδεύουν τις προσπάθειες ευαισθητοποίησης στην ανάγνωση, και ιδίως ενέργειες με τις οποίες γίνονται περισσότερο γνωστές μέσω της μετάφρασης οι λογοτεχνίες των διαφόρων κρατών και περιφερειών της Κοινότητας, οι οποίες πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών (εκθέσεις, ευρωπαϊκές ημερίδες, εκδηλώσεις για το ευρύ κοινό, κλπ.).

Ενίσχυση για την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των επαγγελματιών των κρατών μελών, ιδίως όσον αφορά την ευαισθητοποίηση των νέων στην ανάγνωση (θεματικές συνεδριάσεις εμπειρογνομόνων, μελέτες κλπ.).

Υποστήριξη των πρότυπων και καινοτόμων εμπειριών ευρωπαϊκής διάστασης στον τομέα της ευαισθητοποίησης των νέων στην ανάγνωση και τις ευρωπαϊκές λογοτεχνίες που πραγματοποιούνται από τις αρμόδιες αρχές, ιδίως τους οργανισμούς περιφερειακής διοίκησης και τις παραεκπαιδευτικές διαρθρώσεις ή ενώσεις, τα δίκτυα, ιδρύματα (συμπεριλαμβανομένων των μελετών και πρότυπων σχεδίων καταπολέμησης του αναλφαριθμητισμού).

Υποστήριξη της αξιολόγησης και διάδοσης των αποτελεσμάτων των εμπειριών και πρότυπων ερευνών που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο αυτό.

3. Τελειοποίηση και έρευνα

α) Τελειοποίηση των μεταφραστών λογοτεχνικών έργων

Λόγω κυρίως του περιορισμένου αριθμού μεταφραστών που είναι σε θέση να μεταφράσουν λογοτεχνικά έργα, τουλάχιστον προς ορισμένες λιγότερο διαδεδομένες γλώσσες, και της ιδιαιτερότητας αυτού του είδους τελειοποίησης, χορηγείται κοινοτική υποστήριξη, ως συμπλήρωμα των προσπαθειών που έχουν αναλάβει οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, για την τελειοποίηση μεταφραστών λογοτεχνικών έργων ώστε να συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας της μετάφρασης των λογοτεχνικών έργων.

Η υποστήριξη παρέχεται υπό μορφή υποτροφίας και επιδομάτων ταξιδίου, περιόδου πρακτικής άσκησης τελειοποίησης ή/και συνεισφορών σε ημερίδες ή θεματικές συναντήσεις για τη μετάφραση.

Οι υποτροφίες ή άλλες μορφές κοινοτικής ενίσχυσης που προβλέπονται στο πλαίσιο αυτό χορηγούνται με βάση παιδαγωγικό σχέδιο που υποβάλλει μία ένωση, ένα ίδρυμα, ένας εκδοτικός οίκος ή κολλέγιο που είναι ειδικευμένο στον τομέα της λογοτεχνικής μετάφρασης, μετά από διαβουλεύσεις με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών.

β) Συμπληρωματικές ενέργειες τελειοποίησης για τους επαγγελματίες που εργάζονται για την αμοιβαία γνώση και διάδοση των ευρωπαϊκών λογοτεχνιών.

Ως συμπλήρωμα των πρωτοβουλιών που αναπτύσσονται μέσω των δικτύων και, συγκεκριμένα, με βάση τα ειδικά αιτήματα που διατυπώνονται κατά τις συναντήσεις που οργανώνονται στο πλαίσιο αυτό (τμήμα II-1), μπορεί, ενδεχομένως, να εγκριθεί μια κοινοτική στήριξη για ειδικά σεμινάρια τελειοποίησης που διοργανώνονται από τους επαγγελματίες ή τους δημόσιους οργανισμούς που εργάζονται για την προώθηση και διάδοση των ευρωπαϊκών λογοτεχνιών παρέχοντας προτεραιότητα στα θέματα κοινού ενδιαφέροντος που υπάγονται στο άρθρο 128 παράγραφος 4.

γ) Μελέτες και έρευνα

Πριν από την ενίσχυση στη μετάφραση έργων αναφοράς που αναφέρονται στο τμήμα II-3.α), παρέχεται κοινοτική υποστήριξη σε σχέδια μελέτης ή έρευνας που έχουν γίνει από κοινού από διάφορα κράτη της Κοινότητας, και ιδιαίτερα στα σχέδια που έχουν πραγματοποιηθεί μέσω των δικτύων ή δημοσίων εταιρών που αναφέρονται στο τμήμα II-1 και αφορούν θέματα κοινού ενδιαφέροντος στους τομείς που προβλέπονται από το άρθρο 128 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Προτεραιότητα παρέχεται στα σχέδια στόχος των οποίων είναι, με την κοινή διάθεση των αποτελεσμάτων και τη συνοπτική έκθεση των ερευνών που πραγματοποιούνται χωριστά από τα κράτη μέλη, να βοηθήσουν ώστε όλοι να επωφεληθούν όσο το δυνατόν περισσότερο από τα αποτελέσματα και τις εμπειρίες που έχουν συγκεντρωθεί στην Κοινότητα αποφεύγοντας τις αλληλεπικαλύψεις.

Οι κοινές μελέτες και έρευνες που είναι δυνατόν να τύχουν κοινοτικής υποστήριξης περιορίζονται - τον πρώτο καιρό - στον τομέα του βιβλίου και της ανάγνωσης, και, ιδίως, στην πρόσβαση και διάδοση της ευρωπαϊκής λογοτεχνίας στην Κοινότητα, αφού ληφθούν υπόψη οι άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις των άλλων κοινοτικών πολιτικών στον τομέα αυτό.

Περιορισμένη και ειδική κοινοτική υποστήριξη μπορεί να εγκριθεί σε φορείς καινοτόμων ερευνητικών σχεδίων που βρίσκονται ακόμα σε προπαρασκευαστικό στάδιο, αλλά συνδυάζουν ήδη υπηκόους τουλάχιστον τριών κρατών μελών. Η υποστήριξη αυτή προορίζεται για την αναζήτηση νέων εταιρών, με σκοπό την ευκολότερη οργάνωση και πραγματική έναρξη της έρευνας (ταξίδια μελέτης, μελέτη σκοπιμότητας, κλπ.).

Μία ενίσχυση προορίζεται για την αξιολόγηση και διάδοση των αποτελεσμάτων των μελετών και ερευνών που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο αυτό.

Τμήμα III. Συνεργασία με τις τρίτες χώρες

1. **Ειδική διαδικασία της έναρξης του προγράμματος ARIANE (τμήμα I και II) στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης που συμμετέχουν στις ευρωπαϊκές συμφωνίες**

Δυνάμει των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Κοπεγχάγης (21-22 Ιουνίου 1993) ορισμένα προγράμματα πρέπει να ανοίξουν για τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης που έχουν υπογράψει τις ευρωπαϊκές συμφωνίες (Πολωνία, Ουγγαρία, Βουλγαρία, Τσεχοσλοβακία, Σλοβενία, Ρουμανία) και ιδίως τις συμφωνίες του πολιτιστικού τομέα. Ο τίτλος 7 των ευρωπαϊκών συμφωνιών για τον πολιτιστικό τομέα αναφέρει ρητά τη μετάφραση. Τα τμήματα I και II του προγράμματος ARIANE πρέπει κατά συνέπεια να ανοίξουν για αυτές τις χώρες. Τα συμβούλια σύνδεσης θα αποφασίσουν για τους όρους συμμετοχής. Οι ΧΚΑΕ θα αναλάβουν οι ίδιες τις επιπλέον επιβαρύνσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή τους. Εν ανάγκη, και υπό ορισμένους όρους, θα μπορεί να παρέμβει ο κοινοτικός προϋπολογισμός.

2. **Προώθηση της γνώσης και της διάδοσης της λογοτεχνικής δημιουργίας, ιδίως μέσω της μετάφρασης στο διάλογο που πραγματοποιεί η Κοινότητα και τα κράτη μέλη με ορισμένες τρίτες χώρες**

Στο πλαίσιο των αμοιβαίων σχέσεων της Κοινότητας και των κρατών μελών με ορισμένες τρίτες χώρες, τα συμβαλλόμενα μέρη προέβλεψαν να καταστήσουν τη μετάφραση τομέα προτεραιότητας της πολιτιστικής τους συνεργασίας. Συγκεκριμένα πρόκειται για τις συμφωνίες που έχουν συναφθεί με ορισμένες χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Κοινοπολιτείας των Ανεξάρτητων Κρατών.

Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τις συμφωνίες αυτές, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη μπορούν να αναπτύξουν αυτή τη συνεργασία στον τομέα της μετάφρασης με βάση τα αιτήματα που διατυπώνονται στο πλαίσιο των μεικτών επιτροπών που προβλέπονται από τις προαναφερθείσες συμφωνίες.

Στο πλαίσιο αυτό, θα επιδιωχθεί η συνεργασία με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς και ειδικότερα με το Συμβούλιο της Ευρώπης, χωρίς να παραβιάζεται η ιδιαίτερη ταυτότητα και αυτονομία δράσης κάθε οργάνου και οργανισμού.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. Τίτλος της ενέργειας
Πρόγραμμα κοινοτικής στήριξης στον τομέα του βιβλίου και της ανάγνωσης - ARIANE
2. Σχετικά κονδύλια του προϋπολογισμού
B3-2001- B3-2003- το εξωτερικό τμήμα του προγράμματος θα χρηματοδοτηθεί επίσης από τον τίτλο IV του προϋπολογισμού.
3. Νομική βάση
Άρθρο 128 της Συνθήκης ΕΚ
Απόφαση αριθ. της
4. Περιγραφή της ενέργειας

4.1. Οι στόχοι του προγράμματος είναι οι εξής :

- η ενθάρρυνση μεγαλύτερης διάδοσης έργων της σύγχρονης λογοτεχνίας αντιπροσωπευτικών του πολιτισμού των κρατών μελών, με προτεραιότητα για τις μεταφράσεις έργων γραμμένων στις λιγότερο διαδεδομένες γλώσσες της Κοινότητας, και με την προβολή τους ιδίως μέσω ενεργειών αντιπροσωπευτικών για τον τομέα,
- η συμβολή, μέσω της μετάφρασης, στη διάδοση σύγχρονων θεατρικών έργων, ώστε να παρουσιαστεί στο ευρωπαϊκό κοινό ένα ποικίλο φάσμα έργων αντιπροσωπευτικό του πολιτισμού των κρατών μελών,
- η προώθηση της διάδοσης έργων αναφοράς, ώστε να γίνει περισσότερο γνωστός ο πολιτισμός και η ιστορία των ευρωπαϊκών λαών, ιδίως στους τομείς που αναφέρονται στα εδάφια 2 και 4 του άρθρου 128 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,
- η συμπλήρωση και ολοκλήρωση των προσπαθειών που έχουν αναληφθεί σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο από μία σειρά ενεργειών σε κοινοτικό επίπεδο που αφορούν ιδίως: τη συνεργασία υπό μορφή δικτύων και εταιρικής σχέσης, την κατάρτιση και τελειοποίηση, την έρευνα και τις μελέτες.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει στις εξής ενέργειες :

I. Αξιοποίηση και προβολή.

Ενισχύσεις στη μετάφραση.

- IA.1. Ενίσχυση στη μετάφραση σύγχρονων λογοτεχνικών έργων με στόχο την ευρύτερη διάδοση με τη δημοσίευση.
- IA.2. Ενίσχυση στη μετάφραση θεατρικών έργων με στόχο την ευρύτερη διάδοση με την παρουσίαση στο κοινό.
- IA.3. Ενίσχυση στη μετάφραση έργων αναφοράς με στόχο την ευρύτερη διάδοση της πληροφόρησης μεταξύ των επαγγελματιών και των αρμόδιων αρχών.
- IB Αντιπροσωπευτική ενέργεια : Βραβείο "Αριστείο" (ευρωπαϊκό λογοτεχνικό βραβείο και ευρωπαϊκό βραβείο της μετάφρασης), συνδυασμός με την ενίσχυση στη μετάφραση.

II. Συνοδευτικά μέτρα

- II.A.1. Ενθάρρυνση των συντονισμένων ενεργειών σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω των δικτύων και ανάπτυξη της εταιρικής σχέσης.
- II.2. Συνοδευτικές ενέργειες που αποσκοπούν πιο συγκεκριμένα στη δυνατότητα πρόσβασης του πολίτη και ιδιαίτερα των νέων.
- II.3A. Τελειοποίηση
 - A.1. Τελειοποίηση των μεταφραστών λογοτεχνικών έργων
 - A.2. Συμπληρωματικές ενέργειες τελειοποίησης των επαγγελματιών που εργάζονται για την αμοιβαία γνώση και τη διάδοση των ευρωπαϊκών λογοτεχνικών.
- II.3 B. Μελέτες και έρευνα.

III. Συνεργασία με τις τρίτες χώρες

- III.A. Ειδικές λεπτομέρειες του ανοίγματος του προγράμματος "ARIANE" (τμήμα I και II) στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.
- III.B. Προώθηση της γνώσης και της διάδοσης της λογοτεχνικής δημιουργίας, ιδίως μέσω της μετάφρασης στο διάλογο που πραγματοποίησε η Κοινότητα και τα κράτη μέλη με ορισμένες τρίτες χώρες.

Η διάρκεια του προγράμματος είναι πενταετής, από το 1996 έως το 2000.

5. Κατάταξη των δαπανών/εσόδων

- ΜΥΔ
- ΔΠ

6. Είδος των δαπανών/εσόδων

- 6.1. Επιδότηση κατά 100%
Μόνο για την ενίσχυση στη μετάφραση σύγχρονων λογοτεχνικών έργων με στόχο την ευρύτερη διάδοση με δημοσίευση. Η επιδότηση μπορεί να καλύψει μέχρι 100% την αμοιβή του μεταφραστή η οποία συμφωνείται με βάση τις συνήθεις πρακτικές της σχετικής αγοράς.
- 6.2. Επιδότηση για συγχρηματοδότηση από κοινού με άλλες χρηματοδοτικές πηγές του δημοσίου ή/και του ιδιωτικού τομέα. Πρόκειται για τη συνήθη μορφή κοινοτικής παρέμβασης με εταιρική σχέση με άλλες πηγές χρηματοδότησης που προέρχονται από δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς. Εξάλλου, συνάπτονται επίσης συμβάσεις παροχής υπηρεσιών.
- 6.3. Επιδότηση επιτοκίου
Όχι
- 6.4. Άλλα
- 6.5. Προβλέπεται, σε περίπτωση οικονομικής επιτυχίας της ενέργειας, μερική ή ολική επιστροφή του ποσού της κοινοτικής χρηματοδότησης;
Όχι
- 6.6. Επιφέρει η προτεινόμενη ενέργεια μεταβολή του ύψους των εσόδων;
Όχι

7. Δημοσιονομικές επιπτώσεις

7.1. Οι υπολογισμοί γίνονται με βάση εκτιμήσεις του κόστους ανά μονάδα της κοινοτικής παρέμβασης και του αριθμού παρεμβάσεων.

7.2. Παρούσα κατάσταση και δημοσιονομικός προγραμματισμός Ariane

ΕΝΕΡΓΕΙΑ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΚΟΝΔΥΛΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	ΠΡΟΫ/ΣΜΟΣ 1994	ΠΠ 1995	1996	1997	1998
	Βιβλίο και αναγνώση	B3-2001	0,650	0,650	1,200	1,400	1,500
	Τελειοποίηση	B3-2001	0,300	0,300	0,400	0,500	0,500
	Συνεργασία με τρίτες χώρες	B3-2003	0,400	0,400	0,500	0,600	0,700
	ΣΥΝΟΛΟ		1,350	1,350	2,100	2,500	2,700

Προγραμματισμός ARIANE

	1996	1997	1998	1999	2000	ΣΥΝΟΛΟ
I. Αξιοποίηση και προβολή						
Λογοτεχνική μετάφραση	137 X 4.000 0.55 εκατ.εcu	162 x 4.000 0.65 εκατ.εcu	225 x 4.000 0.90 εκατ.εcu	850 x 4.000 3.4 εκατ.εcu	1100 x 4.000 4.40 εκατ.εcu	2.475 x 4000 9.90 εκατ.εcu
Θεατρικά έργα	35 x 7.000 0.25 εκατ.εcu	50 x 7.000 0.35 εκατ.εcu	71 x 7.000 0.50 εκατ.εcu	213 x 7.000 1.5 εκατ.εcu	285 x 7.000 2.00 εκατ.εcu	657 x 7.000 4.60 εκατ.εcu
Έργα αναφοράς	0.25 εκατ.εcu	0.35 εκατ.εcu	0.40 εκατ.εcu	1.50 εκατ.εcu	2.00 εκατ.εcu	4.50 εκατ.εcu
Βραβείο Αριστείο - οργάνωση - μετάφραση	0,35 62 x 4.000 0.25	0,35 87 x 4.000 0.35	0,35 100 x 4.000 0.40	0,45 300 x 4.000 1.20	0,5 500 x 4.000 2.00	1,90 1050 x4.000 4.20
II. Συνδυαστικά μέτρα						
Συντονισμένες ενέργειες	0.05	0.10	0.15	0.20	0.30	0.80
Πρόσβαση στον πολιτιστικό τομέα	0.10	0.10	0.10	0.20	0.30	0.80
-Τελειοποίηση	0.40	0.45	0.50	0.80	1.00	3.15
- Σπουδές Έρευνα	0.05	0.05	0.10	0.20	0.30	0.70
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ	2.25	2.70	3.60	9.45	12.60	30.60
III. Συμμετρ. μέτρα (10%)						
Πληροφορίες, δημοσιεύσεις σχετικές με τις ενέργειες	0.10	0.10	0.10	0.20	0.35	0.85
Τεχνική βοήθεια	0.10	0.10	0.20	0.65	0.70	1.75
Εθνικοί σύνδεσμοι	0.05	0.10	0.10	0.20	0.35	0.80
ΣΥΝΟΛΟ	2.5	3.00	4.00	(10.50)	(14.00)	34.0 εκατ.εcu

ΣΗΜ. Το εξωτερικό τμήμα του προγράμματος θα χρηματοδοτηθεί κυρίως από τον τίτλο IV του προϋπολογισμού.

ΣΗΜ. Τα ποσά που αναφέρονται στους πίνακες είναι ενδεικτικά. Οι ετήσιες χορηγήσεις θα καθοριστούν από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή κατά την ετήσια διαδικασία του προϋπολογισμού. Τα ποσά για το 1999 και το 2000 αναφέρονται σε παρένθεση διότι δεν έχει γίνει ακόμη εσωτερικός προγραμματισμός.

8. Μέτρα που προβλέπονται στην πρόταση δράσης για την καταπολέμηση της απάτης:

Όλες οι συμβάσεις περιλαμβάνουν ρήτρες που προβλέπουν τη δυνατότητα αιφνιδίων ελέγχων από τις υπηρεσίες διατάκτες του δημοσιονομικού ελέγχου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Εξάλλου, όλες οι πληρωμές υπόκεινται στην προσκόμιση τιμολογίων που φέρουν τη μνεία "ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα".

9. Στοιχεία της ανάλυσης κόστους/αποτελεσματικότητας

9.1. Στόχοι και συνοχή με το δημοσιονομικό προγραμματισμό

Κύριος στόχος αυτής της ενέργειας είναι η αξιοποίηση και η προβολή του πλούτου και της πολιτιστικής πολυμορφίας των χωρών μας ως βασικού στοιχείου της ευρωπαϊκής ταυτότητας και επομένως της συμμετοχής στην Ένωση.

Ευνοώντας τη βελτίωση της γνώσης και της διάδοσης του πολιτισμού, καθώς και την καλλιτεχνική και λογοτεχνική δημιουργία (άρθρο 128 παράγραφος 2), το παρόν πρόγραμμα ανταποκρίνεται επίσης στην προσπάθεια :

- να ενθαρρυνθεί η ευρύτερη διάδοση έργων σύγχρονης λογοτεχνίας και θεατρικών έργων που συμβάλλουν στη διεύρυνση του κοινού των καλλιτεχνών και δημιουργών μας,
- να ευνοήσει την πρόσβαση στον πολιτισμό των χωρών μας ενός ευρύτερου και διαφοροποιημένου κοινού, και ιδίως ενός κοινού που είναι σε μειονεκτική θέση,
- να τονώσει την πολιτιστική συνεργασία μεταξύ των επαγγελματιών των χωρών μας καθώς και ορισμένων τρίτων χωρών.

Οι στόχοι αυτοί εκφράζονται συγκεκριμένα με την υποστήριξη που παρέχει η Κοινότητα στη διάδοση πάνω από 2.400 λογοτεχνικών έργων, καθώς και πάνω από 650 θεατρικών έργων επί πέντε έτη. Εξάλλου, 100 περίπου έργα αναφοράς θα μπορούν επίσης να γίνουν περισσότερο γνωστά στους ειδικούς ανά την Ευρώπη.

Με το πρόγραμμα αυτό, η Κοινότητα προτίθεται να συμπληρώσει τις ενέργειες που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη στον τομέα της μετάφρασης και διάδοσης της λογοτεχνικής και θεατρικής δημιουργίας, καθώς και στον τομέα της συνεργασίας μεταξύ των επαγγελματιών του τομέα, στο πλαίσιο της αρχής της επικουρικότητας.

Το πρόγραμμα απευθύνεται κατ'αρχάς στους συγγραφείς και μεταφραστές σύγχρονων λογοτεχνικών έργων, στους διευθυντές, σκηνοθέτες ή παραγωγούς ενός κράτους μέλους, με στόχο την παρουσίαση στο κοινό ενός θεατρικού έργου, καθώς και στους άλλους επαγγελματίες του τομέα του βιβλίου και του θεάτρου. Κύριος στόχος του όμως είναι να επιτρέψει στο ευρύ κοινό να γνωρίσει καλύτερα την ποικιλία των λογοτεχνικών και δραματικών έργων, καθώς και των ευρωπαϊκών πολιτισμών.

Η δημοσιονομική επίπτωση του προγράμματος απολογείται από το γεγονός ότι πρόκειται για νέα ενέργεια που ανταποκρίνεται στην αρχή της επικουρικότητας, καθώς και στις ανάγκες του πολιτιστικού τομέα, που βασίζονται στο στόχο της ευρύτερης διάδοσης του πολιτισμού σε ευρωπαϊκή κλίμακα, καθώς και στην ανάπτυξη της πολιτιστικής συνεργασίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Εξάλλου, η δημοσιονομική επίπτωση ανταποκρίνεται επίσης στην πρόσβαση, από το 1995, των τεσσάρων νέων κρατών μελών και στο άνοιγμα των πολιτιστικών προγραμμάτων στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης, οι οποίες εκδήλωσαν όλες ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη συνεργασία στον πολιτιστικό τομέα.

9.2. Απολόνηση της ενέργειας

Προς το παρόν, η διάδοση λογοτεχνικών και θεατρικών έργων είναι ακόμη πολύ περιορισμένη. Η κοινοτική επένδυση στον τομέα αυτό πρέπει επομένως να αυξηθεί ουσιαστικά για να εξασφαλίσει μεγαλύτερη προβολή της σύγχρονης θεατρικής και λογοτεχνικής δημιουργίας στα κράτη μέλη, καθώς και σε ορισμένες τρίτες χώρες.

Η μετάφραση αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για να εντατικοποιηθούν οι πολιτιστικές και οικονομικές ανταλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και με τον υπόλοιπο κόσμο. Πρόκειται για ειδική και μείζονα πρόκληση για την Κοινότητα, όχι μόνο για τους επαγγελματίες της μετάφρασης, αλλά κυρίως για το σύνολο των ευρωπαίων πολιτών, εξαιτίας των πραγματικών περιορισμών της πολυγλωσσίας. Σε μία πολυπολιτισμική και πολύγλωσση κοινότητα, μια συνεπής και γενική πολιτική της λογοτεχνικής μετάφρασης αποτελεί επιτακτική ανάγκη για την πραγματική ολοκλήρωση της Ευρώπης.

Για να διορθωθούν τα αποτελέσματα που οφείλονται στο μοναδικό παιχνίδι των κανόνων της αγοράς, πρέπει τα μέτρα που προβλέπονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο να συνδυαστούν κατά προτεραιότητα με τη διάδοση έργων σε γλώσσες των οποίων η προβολή μέχρι στιγμής είναι περιορισμένη στους γλωσσικούς κύκλους που ήταν μέχρι τώρα κλειστοί στα έργα και τις ιδέες των άλλων χωρών της Κοινότητας και των τρίτων χωρών.

Η κοινοτική ενίσχυση στη μετάφραση, που προβλέπεται από το πρόγραμμα, συμπληρώνει τις προσπάθειες που ανέπτυξαν προς την κατεύθυνση αυτή ορισμένα κράτη μέλη, και δημιουργεί συνδυασμός μεταξύ τους. Προσθέτει δε κοινοτική υπεραξία, εφόσον ενισχύει τα αδύνατα σημεία της διάδοσης των λογοτεχνικών των λιγότερο διαδεδομένων γλωσσών. Πράγματι, σήμερα το 85% των μεταφράσεων που δημοσιεύονται στην Ευρώπη έχουν ως γλώσσα πρωτοτύπου την αγγλική, τη γαλλική και τη γερμανική. Μια τέτοια προσπάθεια δεν θα μπορούσε να γίνει από κάθε κράτος μέλος ή από διμερείς συμφωνίες, αλλά μόνο στο πλαίσιο ενέργειας που αναπτύσσεται σε κοινοτικό επίπεδο.

Επίσης, η κοινοτική υποστήριξη ενεργεί ως κίνητρο για την ανάλυση συμπληρωματικών δημόσιων και ιδιωτικών χρηματοδοτήσεων και διευκολύνει ως εκ τούτου τη χρηματοδοτική στήριξη των σχεδίων.

9.3. Παρακολούθηση και αξιολόγηση της ενέργειας

Μετά από δύο έτη εφαρμογής του προγράμματος, και εντός έξι μηνών μετά την παρέλευση αυτής της περιόδου, η Επιτροπή αφού ζητήσει τη γνώμη της επιτροπής που αναφέρεται στο άρθρο 5, υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο μία έκθεση αξιολόγησης για τα επιτευχθέντα αποτελέσματα, την οποία συνοδεύουν ενδεχομένως ανάλογες προτάσεις.

Στο τέλος του προγράμματος, ενεργώντας σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 5, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο μία έκθεση σχετικά με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα του προγράμματος.

10. Διοικητικές δαπάνες (μέρος Α του Προϋπολογισμού)

Συνεπάγεται η προτεινόμενη ενέργεια αύξηση του προσωπικού της Επιτροπής;
Όχι

ISSN 0254-1483

COM(94) 356 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΑ

GR

16

Αριθ. καταλόγου: CB-CO-94-371-GR-C

ISBN 92-77-72185-5

Υπηρεσία Επίσημων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
L-2985 Luxembourg